

naša luč

1995
november
9

iz korenin rastemo

piše L. B.

vsi sveti

Katoliška cerkev se je z javnim čaščenjem najprej spominjala mučencev, šele kasneje so tem pridružili tudi druge svetnike. Na vzhodu so že v 4. stoletju v času **bin-košne osmine** obhajali praznik vseh mučencev. Kasneje so praznik slavili 13. maja v spomin na posvečenje starega rimskega Panteona v cerkev Marije Device in vseh mučencev. Množice vernikov so se tedaj zgrinjale v Rim in slavile vse mučence in svetnike, ki jim cerkveni koledar ni namenil posebnega dneva v letu. Ne smemo pozabiti, da je bilo v času Diokleciana veliko **preganjanje kristjanov**, kar je s sabo prineslo tudi veliko število mučencev in kasneje tudi svetnikov. Zato se je Cerkev odločila za poseben spominski dan. Papež Gregor IV. je praznik prestavil s 13. maja na 1. november.

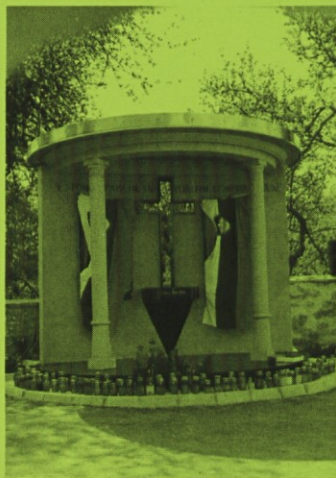
Praznik vseh svetnikov je praznik vseh nas. Koliko ljudi je živelo na svetu, pa jih svet ni sprejel ali pa ni spoznal njihovega svetništva. To niso samo ljudje tam daleč; so naši najbližji, morda celo naši svojci. Posvečen je vsem pokojnim, ljudem, ki v naših mislih živijo še zdaj, ko jih ni več na svetu. Na ta dan se srečamo s svojo preteklostjo, seda-

njostjo in prihodnostjo. Iz preteklosti se učimo za sedanjost, ki je tako pomembna za naše prihodnje življenje. Tudi nas čaka smrt in zadnja sodba, ta nam bo dodelila mesto, ki nam gre. Na ta dan se poveže vsa zgodovina človeštva od Adama in Eve do končne ga poveličanja.

Naši predniki so poznali **osmino** in poseben post na **bedénji dan**. Postili so se za vse verne duše in vse, ki so končali svoj tek življenja, zdaj pa se veselijo v večnosti. Priprava na praznik pa ni bila namenjena samo umrlim, ampak tudi vsem živim. S pripravo so se zopet zavedli, kako pomembna je svetost vsakega posameznika - tudi skrita svetost, ki je ne vidimo tako hitro.

verne duše dan

Je spomin na vse tiste, ki so odšli s tega sveta, a še niso dosegli potrebne svetosti. So v vicah - kraju očiščevanja. Naša dolžnost je, da skupaj z njimi zadoščujemo za **večni mir njihovih duš**. Mnogi teologi pravijo, da se stanje v vicah ne more primerjati s trpljenjem pogubljenih niti z najhujšimi bolečinami na zemlji. Kljub temu, menijo teologi, so na slabšem kot mi: te duše si same ne morejo pomagati, ker je bil čas zaslužnja s smrtjo končan. Zato moramo mi, živeča Cerkev, zadoščevati za njihove grehe. Spomin na rajne duše so zla-

sti slavili benediktinci: posebno slavnostno zvonjenje, molitve za umrle in maševanje za dušni mir vseh umrlih vernikov.

navade

V okolici Ljubljane so bili ljudje na ta dva dneva oblečeni v črno, grobove so okrasili z mahom, cvetjem in svečami. Popoldne so odšli v cerkev k **litanijam vseh svetnikov**, molitvam za rajne in potem v procesiji odšli na pokopališče, kjer so molili še posebne molitve. Zvonovi so ponekje zvonili kar po celo uro, v treh delih, s tremi prekinitvami (z zvonjenjem naj bi prebudili rajne).

Vera v vračanje duš je bila živa skoraj po vseh delih naše domovine; tako poznamo tudi posebno pogostitev vernih duš. Na Celjskem pravijo, da se mora zvečer, ko se odmoli rožni venec, na mizi pustiti pijačo. Na Štajerskem so na mize polagali tudi hren, v Dravski dolini pa so jim pustili celo kuhano kašo.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:

Črna na Koroškem - starejši motiv
(foto: Mirko Kambič)

...nemirni časi le na videz?

436676

Slovenski politični prostor počasi, čeprav morda še malo prezgodaj, vstopa v novo predvolilno obdobje. Vlada je prvič v zgodovini slovenske samostojnosti pripravila "usklajen" predlog proračuna za prihodnje volilno leto. Dobri poznavalci pravijo, da je v proračunu veliko sredstev namenjenih prav trenutnim željam naroda, da bi si vlada tako pridobila čim večjo priljubljenost. Na žalost je to le tek na kratke proge, čeprav bi bilo za državo v tem času veliko bolje, ko bi se pripravljali za maraton - pravi cilji so še zelo daleč.

Kar naenkrat so postali znova aktualni odnosi s Katoliško cerkvijo na Slovenskem. Večina strank se ji dobrika in išče pri njej določeno podporo, pa čeprav so v preteklosti nanjo gledali kot na nujno zlo. Iz nekdanje zavrženosti so prešli na popačeno dobrikanje, ki pa v javnosti začuda zelo dobro uspeva.

In kaj naj stori Cerkev na Slovenskem?

Večina predlogov, ki prihajajo s strani slovenske vlade, je vse prej kot dobra rešitev:

- predlog o uvedbi nekakšnega moralno-etičnega pouka v zadnje tri razrede osnovne šole (za srednje šole ni še nič dorečenega), kjer bi predstavniki Cerkve imeli zelo malo besede pri izdelavi programa,

- ponudba vlade, da uvedbe "poseben davek", s katerim bi reševala del gmotnih težav verskih skupnosti; cerkev je tu izenačena z vsemi 32 verskimi skupnostmi, ki delujejo v Sloveniji,

- vračanje nacionaliziranih gozdov Cerkvi je v mrtvem teku in je velikokrat predmet najrazličnejših izsiljevanj,

- vodstvo slovenske RTV (svet) ne dovoli Katoliški cerkvi, da bi imela v svetu svojega predstavnika (načelo izenačenosti vseh verskih skupnosti v RS?),

- v javnih medijih je čedalje več javnih ali pa prikritih napadov na Katoliško cerkev in papeža Janeza Pavla II., ki je predstavljen kot predstavnik konservativne struje, ki zatira svobodo modernega človeka, jemlje ženskam pravico do svobodnega odločanja (Peking)...

Ali je vse to res le sad moderne demokracije ali pa je na delu še vedno aktualna misel nekega ruskega novinarja, ki je zapisal nekako takole: "Komunizem je umrl, a ne počiva v miru!"

Ljubo Bekš

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95. Glavni urednik: Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija; odgovorni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana. Uprava: Cankarjevo nabrežje 3/1, 61000 Ljubljana, tel. 061/221-371;12-56-441

UREDNIŠTVO:
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana
tel.: 061/133-20-75
faks: 061/126-23-02

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Slovenija 1500 SIT
Avstrija 200 ATS

Anglija 11 GBP
Belgija 690 BEC
Francija 106 FRF
Italija 24.000 ITL
Nizozemska 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 CHF
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 AUD
Kanada 23 CAD
ZDA 20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.: 50100-620-133 900-27620-118911/5. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

domovina, ti si kakor zdravje

Spoznala sva se v Paray-le-Monialu na Francoskem, v znanim središču za duhovna srečanja. (Z našimi mladimi Zelenega Dola smo poromali v Lourd in si mimogrede ogledali še kraj Jezusovega Srca.) Na ogromnem travniku zadaj za halami, proč od hrupnega ozvočenja, je kar zunaj na prostem pod preprostimi platnenimi šotorom postavljeno tisto "Največje Čudo krščanstva" in človeštva: Srce našega Boga - sveto Rešnje Telo. Ne bi verjel, če ne bi videl. Občudoval sem mlade može in žene, še bolj pa fante in dekleta, kako ure in ure prekleče, še bolj nekako prečepe in zro vsi v isti

košček belega kruha na oltarju. Tudi on je klečal, ujet v čar tihega češčenja. Ko sva odkrila, da obvladava isto slovensko govornico, mi je zaupal.

"Priženil sem se v eno skandinavskih dežel. Njo sem srečal v Rimu na molitvenem zborovanju, se zaljubil, pred 6 leti se poročil z njo na naših Brezjah in odšel na tuje. Mučijo me družinske težave, muči domotožje. Vedno bolj se počutim kot riba na suhem, kot v veseljstvu zablodeli satelit, kot... Zato sem v tem milostnem kraju tukaj, da preprosim Jezusovo Srce, naj mi zaviža v pravo smer mojo življenjsko pot, kamor On ho-

če."

Izmenjala sva si naslova in telefonski. Začel se je zanimiv pogovor na daljavo. Kadar ga je hudo mučila osamljenost in brezizhodnost, me je pozno zvečer poklical iz daljnega severa. Dolg telefonski pogovor sva po navadi končala: "Zdaj pa nehaj, Janez dragi, če ne boš plačal, da boš črn." Takole so nastali tile zapiski.

Sprašujem se, zakaj sem odšel v tujino. Takrat sem rekel, grem za 5 let iz ljubezni do žene slovenskega rodu, da spoznam njen svet, kulturo njene dežele, da si ustvariva družinsko harmonijo. Z dekletom, ki se mi je zdele drugačna od standardnih Slovenk v našem postsocializmu, bolj ženska, bolj verna in slovensko zavedna. Pred dobrim letom pa me je zapustila z vsemi tremi otroki vred. Vse se mi je podrlo. Padel sem v prazen prostor brezsmiselnosti življenja. Menda se me loteva tista duševna bolezen, ki jo opisuje v svojih knjigah psihiater dr. Frankl.

Pretekli teden sem preživel pri nekem puščavniku v fjordu nedaleč od tukaj. Mož živi v revni kolibi svoje preprosto življenje, a izžareva čudoviti mir in bogovdanost. Mnogi prihajajo k njemu po

Škof Kvas je v župniji sv. Helene v Dolskem blagoslovil doprni kip dr. Janeza Janeža, zdravnika in misijonarja na Kitajskem. Pred nasiljem komunizma se je umaknil na Koroško in se rešil, ko je zbežal iz transporta, ki je peljal domobrance nazaj v domovino - v smrt. Zaobljubil se je, da bo odšel v misijone. Tako je leta 1948 odšel na Kitajsko, bil tudi od tam izgnan, šel v Tajvan in tam deloval do svoje smrti - 1990.

pomoč. Odhajal sem kar precej potolažen. Sv. Serafin pravi, če najdemo mir v sebi, bodo mnogi okrog nas odrešeni in našli zveličanje.

Neverjetno, kako name vpliva skandinavska noč in osamljenost. Naenkrat je domovina zablestela pred menoj v vsej svoji omamni lepoti. Zeleni vrt pod Triglavom kot najlepša nevesta. Čeprav mi pamet pravi, doma imajo tudi hude probleme. Slovenija po 50 letih diktature ni več tista, vendar Domovina, ti si edina.

Danes pa nekaj oprijemljivega. Preplavilo me je spoznanje. Vidim, da je po svetu industrializacija šla predaleč, zemlja pa propada. Vem, potrebujem miru, življenja z naravo, skupaj s preprostimi, veselimi ljudmi. Kaj če bi dali na radio Ognjišče "kupim-prodam" mojo ponudbo: prevzel bi kako zanemarjeno odročno kmetijo in...

Rečeno, storjeno. Že naslednji teden je radio Ognjišče objavilo: "Lep pozdrav iz daljnega severa. 32-letni kmečki sin, strojni tehnik, zaposlen v Skandinaviji, bi rad v Sloveniji prevzel tudi zanemarjeno in odročno kmetijo. Ponudbe pošljite na župnišče Zeleni Dol."

Don Kamilo je prejel kar nekaj ponudb. Janez si je vzel teden dni dopusta ter na vrat na nos

Janez Modic je v objektiv ujel motiv iz Mokronoga - Žalostna gora.

pritekel domov. In sta šla na ogled. Po makadamski cesti sta prišla do hudo zanemarjene domačije. Prijazno sta ju sprejela ostarela zakonca brez otrok. "Ne pustiva, da nama bodo sorodniki po najini smrti razkosali posestvo. Kdor prevzame, naj vzame vse ali nič. In za naju naj poskrbi na stara leta."

"Pravno sem začasno uredil z ženo in družino, odpovedal službo v tovarni, naložil osebno kramo na moj stari VW-kombi in se napotil domov. Bolj ko sem se približeval avstrijski Koroški, bolj mi je srce vrskalo od veselja. Ko sem pripeljal skozi karavanški predor, sem koj za mejo ganjen stopil iz vozila, pokleknil in poljubil milo zemljico slovensko (ter zajokal - pa se mi smejte, če hočete)."

"Doma sem. Čez zimo bom v Ljubljani opravil tečaj za prevajalce in prevzel uradno prevajalsko službo za skandinavski jezik. Prihodnjo pomlad, ko se bodo lastovke vračale domov, bom že kmetoval v svoji obljudljeni deželi. Čaka me obnova domačije, nakup strojev, umetnost razumevanja s stari ljudmi in še marsikaj. In ti, don Kamilo, zapiši v Naši luči! Halo! Slovenski rojaki po svetu! Kdorkoli naših slovenskih rojakov se nima kam zateči ob začasnem ali stalnem prihodu v domovino, bo nadvse gostoljubno sprejet v moji "Slovenski vasi". Liter vina na mizo, zraven kruh in klobaso! In nato bova skupaj zapela "ljubici domovini Sloveniji tisto ta zaljubljeno "Glavco dam na tvoje vzglavje in imel bom zdravje..."

Bodite pozdravljeni!

sveto pismo svetopisemska predzgodovina - greh

Iz vsakdanjih izkušenj vemo, da resnično poznamo tisto, kar doživimo, razumemo pa tisto, za kar vemo vzroke in posledice. Človek pa je poleg doživetja in sposobnosti analize, na podlagi katere pride do razumevanja, sposoben tudi spoznanja ali uvida, ki je nekakšen božji dar. Za učinkovito branje božje besede moramo rabiti vse te tri sposobnosti, ki jih imamo. Lastne življenjske izkušnje skupaj z izkušnjami kulture, v kateri živimo, svoj razum, predvsem pa moramo biti odprti za delovanje Duha, v moči katerega so biblični teksti nastajali.

kdo si, človek

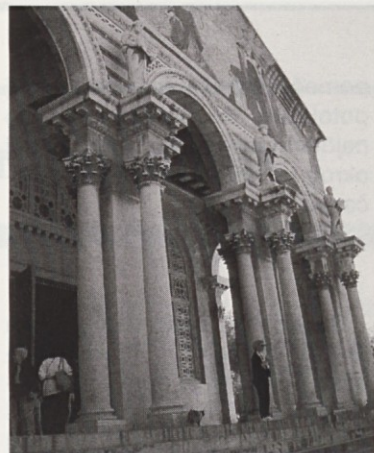
Za razliko od drugega poročila o stvarjenju, kjer je rečeno, da je Bog vdihnil človeku oživljajočega duha, s čimer je ta postal živo bitje, prvo poročilo o stvarjenju pravi, da je Bog človeka ustvaril po svoji podobi. V obeh poročilih pa se Bog s človekom pogovarja. Človeku je torej dano nekaj, kar ni dano ničemur drugemu v stvarstvu. Do Stvarnika lahko razvije zavesten, ustvarjalen odnos, ki ima

Adam. Večina verstev ima zgodbe o prvem človeku. V akademskih religijah, na primer, nastopa kot prvi človek modri kralj Adapa, ki je imel večno življenje. Po nesporazumu je odklonil ponujeno jed življenja in tako večno življenje dokončno izgubil. V biblični

obliko pogovora - molitve. Globoko v svoji duši nosi človek podoba Boga, po kateri ve, da Stvarik je, in po kateri se mu Stvarnik najbolj intimno razodeva. Človek v molitvi to notranjo podobo Boga razgrinja in z njo se mu razgrinja podoba stvarstva. Človeku začne rasti dar uvida. Tako je prišlo do razodetja in tako se Bog razodeva vsem posameznikom in vsem rodom.

Človeku brez stalnega aktivnega odnosa do Stvarnika ta svet ni videti prijazen in mu tudi božja beseda ne more biti blizu, zdi se mu kot bajka. Podoba absolutno dobrega Boga stvarnika se mu zdi kot davne neizsanjane sanje človeka v iskanju pristana in sreče. Realizem bibličnega gledanja na človeka, ves živi svet in stvari, pa mu je le dokaz, da ima človek bolešno težnjo po zatiranju sebe in drugih. Res ni potrebno prav veliko modrosti za to, da vidimo, kako človek s svojo zavestjo in ustvarjalnostjo presega stvari ter druga zemeljska živa bitja. Ravno tako vsakdanje pa nam je, da je človek sposoben zlobe, ki je ne bi

zgodbi o Adamu vsekakor srečamo vse mitske in bajneslovne elemente, ki so bili prisotni v tedanjem svetu, vendar glede na vsebinsko vraščenost tega besedila v celotno Biblijo zgodba prinaša nov pogled na človeka in njegovo mesto v kozmosu.

Cerkev v vrtu Getsemani

pripisali niti najprimitivnejšim oblikam življenja. Vendar za razliko od takšnega gledanja na ta dejstva človekove narave, Biblija razume človeka v luči prepričanja, da je človek bitje, ki je ustvarjeno po božji podobi. Kot tak je deležen časti, da je krona stvarstva s svobodno voljo, po drugi strani pa kot prav dober med dobrim še vedno nepopoln in zato izpostavljen nevarnosti zmote, stranpoti, greha.

kje si, človek

Tako veličina kot slabost človeka sta podani že v začetnih poglavjih Prve Mojzesove knjige. V prvem poročilu o stvarjenju postavi Bog človeka, Adama in Evo, za gospodarja stvarstvu. V drugem poročilu, ki je bolj osredotočeno na človeka kot pa na druge elemente stvarstva, pa Adam in Eva že storita greh - svojevoljno sežeta proti božji volji v želji, da bi bila, kakor mnogokrat tudi mi sami, kakor Bog. Ta prvi greh imamo lahko tudi za prototip človeške grešne nagnjenosti. V človeku je ravno toliko zavesti o lastnem dostojanstvu in sposobnosti, da jo je zaradi nemoči, da bi se sprijaz-

nil sam s seboj, zmožen napihniti do razsežnosti najhujših diktatorjev in samodržcev.

Pri zgodbi o padcu Adama in Eve je pravzaprav zanimivo to, da prekletstvo ne zadene prvih dveh ljudi, ampak zemljo. Vsi udeleženci upora proti božji volji sicer prejmejo kazen kot posledico svoje krivde, vendar nikomur ni odvzeta milost božje bližine. Pot nazaj je vedno odprta, vendar greh vedno pušča posledice. Z odpuščanjem, ki sledi človekovemu priznanju krivde in sprejemu kazni, se odnos med Bogom in človekom zaradi nedoumljive božje naklonjenosti, ki jo zasledimo v vseh zgodbah o človeškem grehu, sicer vrne v prvotno stanje, vendar ostanejo brazgotine tako v človeku kot v celotnem stvarstvu. Človekov greh prinese zemlji prekletstvo. Ob vseh ekoloških problemih, katerih povzročitelj ni nihče drug kot človek, nam je to prekletstvo čedalje bolj očitno.

Poleg zgodbe o Adamu in Evi so v tem sklopu še znamenite

zgodbe o Kajnu in Abelu, o vesoljnem potopu in Babilonskem stolpu, katerim se bomo posvetili prihodnjič. V vseh teh zgodbah opazimo neke vrste stopnjevanje človeške krivde. Lahko bi rekli, da pisatelji teh zgodb najprej izpostavijo bistvo ali naravo človeške krivde in šele v tej luči se kaže narava božjega odziva. To je najprej kazen, v končni fazi pa takšna ali drugačna oblika božje prizanesljivosti. V vseh teh zgodbah je veliko vrzeli, zaradi katerih ostanemo nekako brez pravega odgovora o resničnem namenu, ki ga imajo te biblične zgodbe kot božje razodetje. Konec koncev gre za najbolj temeljna vprašanja človeškega bitja, na katera moramo sami iskati odgovore, to pa je tisto, kar nas vabi, da se vedno znova poglobljamo v biblične tekste.

Božje stvarjensko dejanje in grešno dejanje Adama in Eve sta izhodišči za umevanje razmerja med Bogom in človekom. Med Bogom in človekom je neskončno večja razlika, kot je med človekom in stvarjo. Po pravu bi bil človek že z dejstvom, da je ustvarjen, da mu je vse podarjeno, da je celo sam sebi podarjen, v dolžniškem razmerju do Boga. Tolikšnjega dolga pa se ni nemoogoče osvoboditi. Že dejstvo, da se človek lahko izneveri bližnjemu, samemu sebi in celo Bogu, pa nam govori, da smo svobodni, to se pravi, da nas Bog oprošča vsakršnega dolga. Med Bogom in človekom torej ne vlada pravno razmerje, ampak razmerje ljubezni. Z grešnim dejanjem, ko se človek po lastni volji izneveri ljubezni do sebe, bližnjega, sveta ali do Boga, pa nastopijo posledice, ki imajo obliko pravnega povračila glede na težo dejanja.

Vprašanje odpuščanja posta-

Eva je ime, ki ga je dal Adam ženi, prej se je imenovala "možinja". Medtem ko ime "možinja" poudarja enakovrednost moškega in ženske, ime Eva, ki ga razlagajo kot "mati živih", poudarja žensko sposobnost predajanja življenja, materinstvo. O enakovrednosti moškega in ženske pa je spregovorjeno tudi v prvem poročilu o stvarjenju, kjer je v 27. vrstici rečeno: "In Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po božji podobi ga je ustvaril, moža in ženo ju je ustvaril".

ne nujno zaradi krivde, v katero se človek z grešnim dejanjem zaplete. Ker je bistvo greha v izneverjanju ljubezni, ta pa je odnos, si odpustiti, se osvoboditi nihče ne more sam. Krivda moti dialog med ljudmi, moti ga znotraj kozmosa in moti ga z Bogom. Po zgledu bibličnih zgodb je temelj odpuščanja priznanje krivde, in sprejem kazni. S stališča tistega, ki naj odpušča, niti priznanje krivde niti kazen ne bi bila potrebna, saj kdor ljubi, ne želi hudega. Zgodovina človeka kaže, da majhen greh vodi v večjega. Prav zato je predmet ljubezni tudi v brezkompromisni zahtevi po priznanju krivde, kot tudi po kazni. Priznanje krivde namreč daje upanje, da se je grešni zavedel teže svojega dejanja, njegov pristanek na kazen pa potrди njegov trden namen o želji po vrnitvi v pravi odnos.

Iztok Kržič

Kapela v cerkvi Jezusovega groba

pismo našega župnika

Martin Horvat
župnik v Berlinu

Dragi rojaki,

po vremenu sodeč, smo že do-
bro vkorakali v jesenski čas. Sicer
pa nas deževni dnevi navadno
bolj povežejo kakor dnevi, polni
sonca, vročine - vsaj v berlinski
slovenski župniji je tako.

To jesen so bile ali pa še bodo
med Slovenci v Berlinu precejšnje
spremembe. **Prišla je nova učiteljica.** Vesel sem, da se nam je
ob prihodu predstavila v župniji in
da smo jo pozdravili še mi. Tako
so jo lahko spoznali tudi tisti, ki
nimajo otrok v slovenski šoli.
Gospo Danieli Hergan želimo
vsi, ki se zbiramo v slovenski žup-
niji, prijetno bivanje v Berlinu in
veliko prijetnih trenutkov v šoli z
otroki, z odraslimi pa na raznih
srečanjih. Upamo, da nas bodo
učiteljica in otroci kdaj razveselili
s kulturnim programom.

S 1. novembrom 1995 bo v slo-
venski župniji v Berlinu nastopil
nov župnik, gospod **Izidor Peč-
čovník** (rojen 12. 3. 1955). Doma
je z Vranskega, od leta 1988 je bil
župnik pri Sv. Rupertu nad Laš-
kim. Gospoda Pečovnika dobro
poznam in moram povedati, da
prihaja k vam dober duhovnik z
veliko dobre volje in humorja. Je
tudi navdušen športnik, saj je us-
tanovil duhovniško **nogometno**
ekipo PAX, ki je že dvakrat sode-
lovala na nogometnem turnirju v

Berlinu. Gospod Pečovnik se nam
bo predstavil, jaz pa poslovil od
vas

V NEDELJO, 29. OKTOBRA
1995, OB 11.30 MED MAŠO V
NAŠI CERKVI.

Tako bom končal 7 let in 10 me-
secev dolgo delovanje v Berlinu.
Ko sem januarja 1988 začel tukaj
svoje poslanstvo, sem vam v pr-
vem pismu zapisal. "V Berlin sem
prišel, da bi Ti bil duhovnik in pri-
jatelj, seveda, če to tudi Ti želiš.
Želim Te osrečevati, bogatiti, dvi-
gati, se veseliti in žalovati s Ta-
bo..., vse s pomočjo evangelija.
Tokrat ponavljam za apostolom
Pavlom "Kajti gorje mi, če bi
evangelija ne oznanjal" (1 Kor.
9,16).

Kako sem svoje začrtano po-
slanstvo opravil, ne vem. Občutek
imam, da v zadovoljstvo mnogih.
Zato odhajam srečen. Srečen
sem tudi zato, ker sem delo
opravljal pošteno. Odhajal bom z
dvignjeno glavo in pokončno.
Hvala vsem, ki ste v župniji nare-
dili karkoli, da smo lahko pro-
gram, ki smo si **ga s člani župnij-
skega pastoralnega sveta** zasta-
vili, vedno tudi izpolnili. Res je, da
smo pripravili mnogo "nemogo-
čih" programov, toda vedno v za-
dovoljstvo vseh, ki so prišli na pri-
reditve, bodisi kulturne bodisi za-
bavne.

Pridobili smo si tudi mnogo
prijateljev po vsej Sloveniji. Se-
veda zato, ker smo znali z odprto
roko in odprtimi vrati sprejeti vsa-
kega posameznika, pa naj je bil
samo popotnik skozi Berlin ali
študent ali član kakšne skupine.
Prav s pomočjo številnih skupin,
ki so nas obiskale v Berlinu, smo
postali pravi prijatelji z mnogimi
skoraj po vsej Sloveniji.

Iz Berlina odhajam v župnijo
Murska Sobota, kjer bom s 1.

Martin Horvat

novembrom 1995 nadaljeval svo-
je duhovniško delo.

Vsem vam, ki še ostajate v Ber-
linu, želim vse dobro in božji bla-
goslov. Radi prihajajte skupaj, ta-
ko v cerkev k bogoslužju, kakor
tudi na prireditve. Poskušajte so-
delovati tudi med seboj, saj se bo
SLOVENSTVO v Berlinu ohranilo
samo s skupnim **SODELOVAN-
JEM slovenske šole, društva**
**"Slovenija" in slovenske župni-
je.** Doslej smo si lahko nagajali,
odslej pa si tega ne bi smeli do-
voliti, saj so razmere v Nemčiji
(gospodarstvo, sovrastvo do tuj-
cev, standard) neprimerno slab-
še, kot so bile prej, leta 1988, ko
sem prišel k vam v Berlin. Zato bi
bilo dobro, če boste načrtovali tu-
di kakšne skupne **KULTURNE** in
OTROŠKE VEČERE, na katerih se
ne bodo zbirale posamezne sku-
pinice, temveč velika skupina. Ta-
ko boste Slovenci in državljani
Republike Slovenije začutili, da
ste močnejši, ker vas bo veliko
skupaj. Poslušajte! Trdno upam,
da vam bo uspelo.

Lepo se imejte in pridite kmalu
za menoj. Tam, kamor vas vabim,
je vaša in moja domovina!

Lepo vas pozdravlja vaš dose-
danji župnik

Martin Horvat

Slovenija

Moja dežela

na sploh

TEOLOŠKA FAKULTETA V MARIBORU

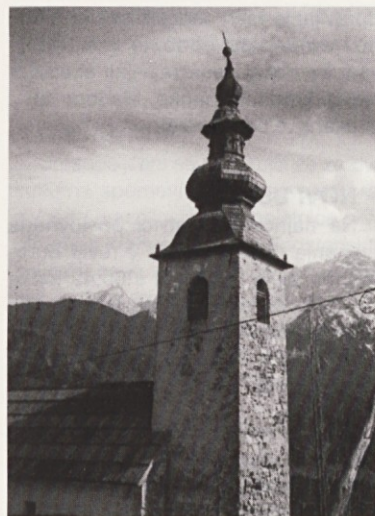
Sedež samostojne fakultete bo med Slovensko ulico in Slomškovi trgom.

Mariborsko bogoslovje, ki ga je sredi prejšnjega stoletja ustanovil škof Slomšek, se že ves čas ubada z prostorskimi težavami. Bogoslovci iz mariborske škofije morajo prva dva letnika obiskovati na teološki fakulteti v Ljubljani, teološka knjižnica je pre-majhna, težave so tudi s prostori za škofijske pisarne in pastoralne ustanove. Zato se je škofija po načrtih ar-

hitekta Ljuba Mišiča lotila zidave novega objekta Andreanum na platoju med Slovensko ulico in Slomškovim trgom, kjer naj bi bil tudi sedež prihodnje samostojne teološke fakultete.

Na nekaj več kot šest tisoč kvadratnih metrih bodo ob prostorih fakultete in knjižnice še stanovanja za profesorje in onemogle duhovnike, sedež duhovniškega in pastoralnega sveta, pastoralni in katehetski inštitut in center za duhovne poklice. Prostore v pritličju bodo oddajali v najem, s čimer bodo deloma pokrili stroške gradnje (okoli petsto milijonov tolarjev).

Na mariborski teološki fakulteti zdaj študira okoli sto šestdeset klerikov in laikov (slednji so že v večini). Iz njihovih vrst bodo najbrž prihajali tudi uč-

Sv. Ožbolt na Gornjem Jezerskem

telji sicer nekonfesionalnega pouka o religijah in etiki, ki naj bi ga začeli uvažati v zadnje tri razrede osnovne šole.

KREKOVA BANKA

Ob uspešnem zaključku četrte emisije delnic so člani vodstva Krekove banke povedali, da so s tem tudi zaključili postopek dokapitalizacije, saj so zbrali dovolj jamstvenega kapitala za pridobitev licence Banke Slovenije. Bilančna vsota Krekove banke, ki je bila ustanovljena novembra leta 1992, zdaj znaša že 20 milijard tolarjev.

Do konca leta bodo odprli še poslovni enoti v Kopru in Murski Soboti, s tem pa bodo uresničili tudi vse cilje, ki so si jih pri poslovni politiki zastavili za letošnje. V četrti emisiji je banka ponudila 18 tisoč delnic, skupno pa so jih izdali 178 tisoč, pri čemer je navadnih upravljaljskih 55 odstotkov. Delničarji so zelo razpršeni, saj jih je 4.653, kar po oceni vodstva banke pomeni, da jim ljudje zaupajo. Varčevalci Krekove banke so 53-odstotni lastniki celotnega delniškega kapitala, gospodarska podjetja imajo 29-odstotni delež, civilnopravne osebe 12-odstotnega, zdomci pa 6-odstotni delež. Skupna vrednost delnic znaša skoraj dve milijardi tolarjev in pol.

Pričakujejo, da jim bo Banka Slovenije izdala dovoljenje za samostojno

opravljanje vseh bančnih poslov s tujino, vendar pa bodo to poslovanje vsaj še nekaj časa razvijali skupaj z Novo kreditno banko Maribor in z ljubljansko banko SKB.

NOVI USPEHI

Na najnovejši lestvici poslovnega tveganja (country risk) v reviji Euro-money se je Slovenija s 60,49 točke od sto uvrstila na 50. mesto med 181 ocenjenimi državami. To je za tri mesta nižje kot ob zadnjem ocenjevanju pred pol leta.

V primerjavi z marcem je naša država dobila slabšo oceno pri gospodarskih dosežkih (17,31, marca solidnih 19,21 od 25 možnih točk), po presoji Euromoneyja se je povečalo tudi politično tveganje (tokrat le 12,38, marca pa 14,28 od 25 možnih točk). Po drugi strani so Sloveniji pripisali zavirljivih 19,71 od 20 možnih točk pri obeh kazalcih, ki merita dolžniški položaj in ravnanje države. Pri oceni kreditnega ratinga je Slovenija spet dobila nič od desetih možnih točk, ker omenjenega ratinga za zdaj še nima izdelanega, je pa v pripravi. Razmeroma nizko ceno je dobila tudi za dostop do bančnih fi-

nanc (0,68 točke od petih možnih), nekoliko boljše (najboljše med reformskimi državami) pa za dostop do kratkoročnih posojil (3,25 od petih). Solidno (4,16 od petih možnih točk) pa je bila ocenjena za možnost odkupa terjatev z diskontom. Vse našete posamične ocene je treba jemati z nekaj zadržka, tudi zato, ker se nanašajo na položaj izpred nekaj mesecev.

Slovenija je za zdaj tretja med reformskimi državami, pred nami sta Češka, ki je v skupnem seštevku zdrnila s 35. na 41. mesto, in Madžarska, ki je 44. Prav na vrhu razpredelnice je Švica, v prvi peterici pa so še Singapur, Luksemburg, ZDA in Nizozemska.

REKORDNA INFLACIJA

Septembrska inflacija - 1,3-odstotna - je največja letos, vendar še omogoča načrtovano 10-odstotno stopnjo v letu 1995 (najnižja je bila aprila, ko smo prvič imeli deflacijo -0,1 odstotka). Primerjava september 1994 : september 1995 pokaže 10,8-odstotno inflacijo, januar 1995 : september 1995 pa 5,9-odstotno. Na inflacijo so najbolj vplivale višje cene storitev in cene industrijskih izdelkov.

ZNANI DOLŽNIKI

Zadnji koledarski poletni dan je v slabo razpoloženje spravil skoraj sto slovenskih podjetij in bank. Po predlogu slovenske vlade bodo registrirani končni uporabniki morali plačati vsak svoj delež v 237 milijonih dolarjev alocirane dolga pri članicah Pariškega kluba, Slovenija pa bo prevzela 252 milijonov dolarjev nealociranega dolga (slovenski delež v višini 16,39 odstotka) nekdanje SFRJ. Med največjimi dolžniki so JE Krško (57,2 milijona dolarjev), Nova ljubljanska banka (32,22 milijona dolarjev), Petrol Zemeljski plin (27,65 milijona dolarjev) in Adria Airways (19,14 milijona dolarjev). Vsi drugi zavezanci naj bi plačali po manj kot šest milijonov dolarjev, med najmanjšimi pa so R&S Radenska (3.479 USD), Goriške opekarne Renče (3.874 USD), Javor koncern Pivka (5.014) in druga podjetja.

SLOVENIJA JE NAJBOLJŠA

Odbor predsednikov Mednarodnega denarnega sklada (IMF) je nedavno razpravljal o Sloveniji in slovenskem gospodarstvu. Nedvomne odlične izide je označil kot ene najboljših v državah v prehodu. Vsi člani odbora so soglašali, da je Slovenija primer odlične politike menedžmenta v gospodarstvu med državami v prehodu.

Pametna gospodarska politika, ki jo Slovenija vodi vse od 1. januarja 1991, se po njihovem mnenju ni veliko spremenila niti letos. Dosežki so vidni v stabilizaciji in postopnem zboljševanju vsesplošne gospodarske rasti, ki letos znaša 5,5 odstotka, do konca leta pa naj bi bila približno 5-odstotna.

Hkrati se je stopnja brezposelnosti začela zniževati: medtem ko je leta 1993 z 9,1 odstotka dosegla vrh, pa se je postopoma začela spuščati in maja letos dosegla 7,4-odstotno nezaposlenost. Pospušeno je tudi manjšanje inflacije, z 18,3 odstotka v letu 1994 naj bi se v tem letu predvidoma spustila pod 10 odstotkov.

TURISTIČNA BERA

Podatki, ki smo jih v teh dneh dobili

(Stuttgart) Dr. Felc, prvi župnik za Slovence v Stuttgartu, je obiskal tudi nekaj družin.

iz Banke Slovenije, kažejo, da je tujski turistični promet v državno devizno blagajno v sedmih mesecih letos priskrbel 663 milijonov dolarjev. To je za 37 odstotkov več kot v istem obdobju lani, vendar pa na ministrstvu za gospodarske dejavnosti s tem niso zadovoljni. Dr. Maks Tajnikar, minister za gospodarske dejavnosti, je ob odprtju novega kongresnega centra v portoroškem hotelu Grand Emona dejal, da slovenska turistična ponudba ne bi smela biti toliko odvisna od vremena in konfliktov na Balkanu.

od tu in tam

BREŽICE

V petek, 22. septembra, je tercet ansambla Slovenija imel prvo predstavitev najlepših Slomškovihi pesmi v farni cerkvi sv. Lovrenca v Brežicah. Poslušalci so navdušeno sprejeli Slomškove pesmi, največji aplavz pa je prejel devetletni Marko Galič. Vezno besedilo je pripravil in povedal radijski napovedovalec Tilen Skubic. Slomškove pesmi je povezal z bogato in sočno Slomškovo prozno besedo, tako da smo ga poslušalci nagradili skoraj z enakim aplavzom kot pevce. Uspešnemu koncertu v cerkvi je sledilo srečanje ob skupni mizi v degustacijski dvorani Vino-Brežice.

CELJE

V Celju so pripravili že tradicionalen 9. dan defektologov Slovenije.

Na dopoldanskem strokovnem srečanju v kinu Union se je zbralo približno 2.000 slovenskih defektologov, ki delujejo po slovenskih osnovnih šolah s prilagojenim programom, domovih, zavodih, prevzgojnih ustanovah, skratka povsod tam, kjer strokovno pomagajo otrokom in odraslim s posebnimi življenjskimi potrebami. V slovenskem defektološkem društvu delujeta dve sekciji, in sicer strokovna sekcija PPO (duševno prizadetih oseb) in strokovna sekcija PMO (vedenjsko motenih oseb).

Po ogledu celjskega Centra za

varstvo prizadetih otrok Golovec in po končanih športnih aktivnostih se je srečanje prevesilo v sproščen družaben zaključek v Modri dvorani sejemske Celjanke.

CERKNO

Prebivalci nove občine Cerkno so imeli občinski praznik. Ob tej priložnosti je približno 160 obrtnikov in zasebnih podjetnikov cerkljanske in idrijske občine končalo akcijo zbiranja sredstev za nakup ginekološke sonde za potrebe osrednjega zdravstvenega doma v Idriji. Napravo so izročili na prireditvi v Cerknem. Prvi dan v oktobru Cerkljani praznujejo dan rojstva slovitega matematika in cerkljanskega rojaka dr. Franca Močnika.

GORNJA RADGONA

Naborna komisija je letos med 7. in 9. junijem pregledala 149 fantov iz občine Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij. Za služenje vojaškega roka je sposobnih 75 nabornikov (50,5 %), delno sposobnih je 48 nabornikov (32,2 %), začasno nesposobnih pa 18 nabornikov (12 %). Za vojsko nesposobnih pa je bilo 8 fantov, kar znaša 5,3 odstotka. Komisija je pregledala fante, rojene leta 1977. Podatki niso

nič kaj zadovoljivi; ali nam bo res kmalu zmanjkalo za vojsko sposobnih fantov?

GROSUPLJE

Grosupeljčani so bogatejši še za dva kulturna spomenika. Praznovanje krajevnega praznika in 860. obletnice prve omembe kraja (v stiških samostanskih knjigah) se je začelo ob 15. uri na Kolodvorskem trgu, kjer je občinska turistična zveza izročila občini v oskrbo staro, vendar obnovljeno muzejsko lokomotivo, ki je nekoč vozila po teh krajih.

Od tod se je promenada v spremstvu godbe na pihala pomaknila do starega gasilskega doma. Tam so slovesno odkrili nov Haltstatski vodnjak, ki je dobil ime po zgodovinskem obdobju od 800 do 300 let pred Kristusom, njegovih osem stranic pa bodo krasile upodobljene izkapanine svastike s konjskimi glavami iz najdišča te prastare kulture na Magdalenski gori.

Praznovanje je polepšal bogat kulturni program z grosupeljskimi mažoretkami, folklorno skupino Račna, ansambлом Polica, nastopili pa so tudi otroci iz vrtca Kekec in osnovne šole Grosuplje.

LJUBLJANA

Na frančiškanskem samostanskem

Švedsko-slovenski vzpon na Triglav, 24. 7. 1995.

(Švedska) Družina Šega s prvoobhajencema Viki in Danijem; Jönköping, 19. 6. 1995.

vrtu ob župnijski cerkvi sv. Frančiška v Šiški je bila 4. oktobra, tako kot že nekaj let doslej, na god sv. Frančiška slovesna blagoslovitev živali in rastlin. Čemu ta slovesnost blagoslova, namenjenega živalim in rastlinam? Kot je v svojem nagovoru ob blagoslovitvi dejal frančiškanski pater Mari Osredkar, kaplan šišenske župnije, je bil Frančišek Asiški povezan z naravo in je imel do nje, do živali ter do Boga posebno razmerje. Pogovarjal se je na primer z volkom in ga karal, ker krade ovce. Pater Mari je še poudaril, da moramo posnemati sv. Frančiška in se tako kot on veseliti narave, živali in rastlin. Potem je po prebranem berilu in evangeliju in po nekaj pristrčno zapetih pesmih frančiškanske otroškega zbora blagoslovil živali, ki so jih na samostanski vrt pripeljali njihovi gospodarji.

MARIBOR

Na Lentu so obrali več kot 400 let staro trto "žametovko". Je najstarejša trta na svetu, stara več kot 400 let in v ponos celotni štajerski regiji, ki daleč naokoli slovi kot izjemno kvalitetno vinorodno področje. Trgatev stare "ža-

metovke" privabi veliko obiskovalcev - celo člane raznih diplomatskih predstavništav v Sloveniji. Vsako leto podarijo "nov cepič" posameznemu slovenskemu mestu; dobili so ga že mesto Ljubljana, Koper, Novo mesto, Metlika, Ptuj in Pesnica. Letos so cepič dobili predstavniki mesta Gornja Radgona.

MENGES

Na tretjem Mihaelovem sejmu v Mengšu so številni obiskovalci, poleg vseh mogočih stvari, ki se jih lahko na takih prireditvah vidi in dobi, uživali v karaokah, ocenjevanju malih živali, narodnozabavnih ansamblih in celo maši na prostem. Najmlajši so lahko svojo ustvarjalnost preizkušali v likovni delavnici na Trdinovem trgu, kjer so modelirali z glino, izdelovali mozaike in barvali lončene izdelke. Slaščičarsko podjetje Karibon pa je mlade umetniške talente pogostilo s torto. Štiridnevna zabava se je končala s plesom, ki je trajal do poznih večernih ur.

RIBNICA

Na zadnji seji občinskega sveta so sprejeli sklep, da bodo letos v Ribnici prvič praznovali 23. oktober kot občinski praznik. Prejšnja občinska

skupščina se je "odpovedala" 26. marcu kot občinskemu prazniku, saj so menili, da bi bilo primerneje praznovati na dan, ko je pred 500 leti cesar Friderik III. dovolil Ribničanom izvažati živino, platno in razne lesene predmete, kot pa na dan bitke partizanskih in italijanskih enot leta 1943 pri Jelenovem žlebu. V počastitev praznika bo slovesna seja občinskega sveta in druge kulturne prireditve.

SEVNICA

V sevniški krajevni skupnosti Šentjanž živi na 20 kmetijah 110 krajanov, v tem okolju pa je tudi 6 počitniških hiš. Tamkajšnji kmetje letno pridelajo 27 ton mesa in 100.000 litrov mleka.

Njihova dolgoletna želja za ureditev ceste se bo, kot kaže, le začela uresničevati. Za modernizacijo 5 km dolge ceste bi krajanom letos in prihodnje leto prispevali 5 milijonov tolarjev, krajevna skupnost bi iz svoje blagajne namenila dva milijona tolarjev, občina je pripravljena dati 3 milijone, ministrstvo za kmetijstvo pa bi moralo prispevati 18 milijonov tolarjev. Če bo denar zagotovljen, bi prihodnjo jesen lahko obnovili cesto. Sevniška občina se lahko prijavi na razpis za dodelitev sredstev za urejanje podeželja in obnovo vasi.

(Švedska) Novoporočenca Taylor in Heidi Walker; Bjuv, 8. 7. 1995.

vrenje v slovenskem kotlu

URA SPOZNANJA

Že prejšnja seja (18. septembra) preiskovalne komisije za poveljne poboje je pokazala, da se bodo **razmerja zaostрила** in da bodo prišli na plan vsi politični interesi, ki jih zastopajo nekateri člani komisije. Pred seboj so namreč imeli osnutek vmesnega poročila o poveljnih pobojih, s čimer je komisija prišla na tisto stopnjo, ko bo morala o eni najpomembnejših tem, ki jih preiskuje, državnemu zboru in javnosti predstaviti svoje ugotovitve. Neizprosno je torej **napočila ura spoznanja**, kar je povzročilo pri nekaterih (na seji jih je posebej član **Združene liste Miran Potrč**) pravi preplah. Že na prejšnji seji je hotel z raznimi preceduralnimi zapletmi zavreti delo komisije, s čimer bi se sprejem vmesnega poročila o poveljnih pobojih (vsi vemo, da je izraz "vmesni" tu le uradniškega značaja, saj bi v resnici šlo za dokončno poročilo za tisti del dela komisije, ki zadeva **poveljne poboje**) prestavil v negotovo prihodnost. Negotovo zato, ker bo naslednje leto v **znamenju predvoilinih bojev**, ki bodo kakršno koli resnejše delo onemogočili. Najprej je predlagal, da bi se ko-

misija lotila preiskave o domobranskih zločinih in njihovi kolaboraciji, pri čemer je verjetno hotel povedati, da bi to pomembno prispevalo k izidu poročila. Seveda je bil takoj opozorjen na dejstvo, da komisija preiskuje **le poveljno dogajanje** in da se je pri njenem ustanavljanju prav njegova skupina (nekdanji komunisti) najbolj zavzemala za to, da bi se ukvarjala le s poveljnimi zadevami. Jasno jim je namreč bilo, da bi obravnava medvojnih dogodkov komunistično partizanski "NOB" povsem razgalila. Nato je predlagal, da bi navedke v poročilu iz zaslišanj vnovič poslali v avtorizacijo, čeprav je bilo to že storjeno. Ta predlog so celo sprejeli. Ker pa to očitno še ni bilo dovolj, je **sprožil akcijo proti predsedniku komisije**, ker naj bi bil ta vmesno poročilo objavil v Slovenca kot svoje avtorsko besedilo. Hkrati je predlagal, da bi določili tri člane komisije, ki bi napisali novo vmesno poročilo. Pri tem je verjetno domneval, da bi trije posamezniki, ki bi bili za povrh še iz različnih političnih taborov, težko napisali kaj pametnega.

Ker so Potrčevi "argumenti" **povsem prazni**, celo tako prazni, da jih na koncu niti nekateri člani komisije, ki spadajo v njegov postkomunistični tabor, niso mogli podpreti, je doživel **neslavn poraz**. Na koncu je ostal sam s proslulim Jelinčičem, kar lepo kaže, kaj vse morajo početi nekateri, da vsaj malo obvarujejo imperij, ki je v preteklosti povzročil Slovencem toliko zla in ki še vedno silovito - kot ranjena zver - brca naokoli.

Ivo Zajdela - SLOVENEČ
Ljubljana, 5. 10. 1995

POJMOVANJU 7. ČLENA USTAVE RS NA ROB

Med novinarji in celo poslanci v parlamentu se, žal, še vedno pojavlja povsem **nesprejemljivo**

pojmovanje 7. člena Ustave Republike Slovenije, ki pravi, da so verske skupnosti od države ločene in med seboj enakopravne. Tokrat mislim predvsem na **pojmem enakopravnosti verskih skupnosti**, to vprašanje se je spet pojavilo, ko je šlo za parlamentarno razpravo o svetu RTV in mestu, ki bi ga naj v njem dobila rimskokatoliška Cerkev. Tisti, ki so temu nasprotovali, pri tem pa so se sklicevali na ustavo, so seveda ustavo razlagali na nesprejemljiv način.

V minulem režimu je bilo načelo enakopravnosti verskih skupnosti prav tako **zlorabljeno** za to, da se je lahko zavračalo zahteve rimskokatoliške Cerkve. Namreč v tem smislu: ker so verske skupnosti enakopravne, **katoliški Cerkev** ni mogoče dovoliti obhajanja božiča, ker bi potem morali dovoliti obhajanje ustreznih verskih praznikov tudi drugim skupnostim. To je bil lep **izgovor** za to, da se verskim skupnostim ni dovolilo ničesar. To je bilo nekakšno linearno izenačevanje vseh verskih skupnosti, katerega namen je bil njihovo medsebojno **izigravanje in zatiranje** rimskokatoliške Cerkve.

To je očitna **zloraba** načela enakopravnosti. Bistvo tega načela je temeljna enakopravnost pred zakonom, predvsem pa uživanju istih temeljnih človekovih pravic. To tudi pomeni, da živimo v pluralni družbi, kjer ne more biti več državne religije in državne cerkve. V tem smislu načelo enakopravnosti sprejema tudi katoliška Cerkev. Načelo enakopravnosti pa ne prepoveduje, temveč celo zahteva, da se pri obravnavanju te ali one verske skupnosti **upoštevajo njene potrebe**, njeno mesto v enakopravnosti. Priznati je treba, da se to proporcionalno upoštevanje pri nas marsikje spoštuje, zato je toliko bolj čudno, da neka-

teri še vedno vztrajajo pri že preživellem, nekdanjem komunističnem pojmovanju enakopravnosti kot li- nearne izenačenosti.

Anton Stres -
DRUŽINA Ljubljana, 8. 10. 1995

SADOVI PREGANJANJA

Sveženjšolske zakonodaje je mi- nuli teden v državnem zboru pre- brodil drugo obravnavo. Poslanci so se izrekli o množici vloženihi dopol- nil, šolski minister pa ob tem ni skrival zadovoljstva: bistvene prvine ce- lotnega sistema izobraževanja - se je pohvalil - so ostale takšne, kot jih je predlagala vlada in kot so se izoblikovali v dolgotrajni strokovni razpravi.

Pri tem **vpeljava predmeta o verstvih in etiki** v zadnje tri razrede devetletne osnovne šole zanj ne po- meni motnje, čeprav se v zvezi s tem predmetom širijo strahovi in od- por, kot nekakšen odsev poveljnega izganjanja verouka iz šol. Če bi ne bilo polstoletne komunistične re- volucije, ta nas je odtrgala od prostora in vrednot, ki jim pripadamo, bi zdaj ne pritrjevali (naivno?) **vpeljave ne- konfesionalnega predmeta o verstvih in etiki**. Tako kot v Italiji in Avstriji bi bilo uresničevanje pravice do verske in moralne vzgoje tudi v javni in zasebni šoli s koncesijo ne- kaj samoumevnega, zdaj pa je - s prepovedjo konfesionalne dejavnosti kot delom tako imenovane avto- nomije šolskega prostora - izrecno prepovedano, **dovoljeno le v za- sebnih šolah**. Tako je tudi uvedba pouka o verstvih in etiki le sad pol- stoletne zarez, ki jo je v slovensko družbo vrezal komunistični totalitari- zem.

Preden odgovorimo na vpraša- nje, zakaj strahovi pred tako zasno- vanim predmetom, kdo jih podpihu- je in kako nastajajo, se ustavimo pri vprašanju, ki si ga postavlja tudi

O gmotnih temeljih cerkve

Predlog cerkvenega dela ko- misije za gospodarstvo, finan- ce in socialo za ureditev odno- sa med Republiko Slovenijo in rimskokatoliško Cerkvijo v Slo- veniji o gmotnih temeljih za delovanje Cerkve, ki so ga predstavili na tiskovni konfe- renci v Ljubljani 28. septem- bra, pravi:

Podlaga za postavitev gmotnih temeljev za delovanje RKC v Slo- veniji je naslednja:

- *Država RS prizna RKC po- men njenega delovanja za držav- ljane na pastoralnem, vzgojno- izobraževalnem, kulturnem in so- cialnem področju.*

- *RKC je največja institucija ci- vilne družbe v RS, je dobro orga- nizirana, ima urejen notranji fi- nančni nadzor, zato je gospodar- jenje v Cerkvi zelo racionalno in usmerjeno v skupno dobro. Sprejela bo tudi zunanji nadzor s strani države, če bo od nje pri- dobila stalna sredstva financira- nja.*

- *Izkušnje pri nas in v drugih državah kažejo, da Cerkev zaradi svojega nepridobitnega poslans- tva in večje pripravljenosti zavze-*

tihi vernikov programe na vzgoj- nem, izobraževalnem, kulturnem in socialnem področju uresničuje in izvaja ceneje kot država. Zato naj se ji - tako kot v razvitih evropskih državah - v interesu vseh državljanov omogočijo gmotni temelji za njeno tovrstno delovanje.

Viri za gmotni temelj so po zgledu urejenih držav naslednji:

1. - *Verski sklad, ki se polni z dogovorjeno vsoto iz državnega proračuna po mednarodni po- godbi. Podlagal za ta sklad je **poprava krivic**. Ovrednotijo se pravice, ki jih je imela Cerkev na temelju Verskega sklada Jožefa II., vojna in povojna škoda in v naravi nevrnjeno premoženje.*

Cerkveni gozdovi in druga več- ja cerkvena posest ostane v lasti Cerkve oz. njenih pravnih oseb (lahko pa po dogovoru država z njimi gospodari in daje najemni- no) do podpisa mednarodne po- godbe med Svetim sedežem in RS, ki daje trdno jamstvo za us- trezno nadomestilo.

Iz izkušenj držav, ki so že uredi- le gmotne temelje za delovanje Cerkve, se ugotavlja, da lahko vir iz te točke pomeni le 15 % vseh cerkvenih potreb.

2. - *Z letom 1997 naj se uvede drugi vir financiranja, in sicer ta- ko, da se v davčnem sistemu uvede prostovoljna izbira pod na-*

*„nasprotna“ stran: Ali naj pred- stavniki Cerkve sprejmejo rešitev, ki so jo sredi lanskega leta že za- vrnili, pa je bila zdaj sprejeta z glasovi poslancev desnice in de- vetih „odpadnikov“ LDS? Predlogi in zahteve Cerkve so se tudi v iz- hodiščih razlikovali od sprejete re- šitve. Ta je **zelo podobna** tisti, za katero je cerkveni del mešane krovne komisije menil, da je nes-*

*prejemljiva. **Religijski pouk** (ne pa pouk o religijah!) naj bi imel po cerkvenih predlogih položaj konfe- sionalnega pouka, tako kot v so- sednji Italiji in Avstriji. Poučevali naj bi ga **samo teologi**, ti naj bi imeli zadnjo besedo tudi pri pri- pravi programov, učbenikov... Po mnenju cerkvenih predstavnikov je to edino zagotovilo, da bi pred- met - izraziteje vzgojno naravn -*

slovom **versko-kulturni prispevek**. Državljeni lahko po lastni presoji namenijo 1 % davčne obveznosti za verske, kulturne ali socialne namene.

Izkušnje držav, ki imajo ta način že uveden, kažejo, da ta vir pomeni okrog 35 % finančnih potreb Cerkve.

3. - Tretji vir financiranja Cerkve so neposredno, prek pristojnih ministrstev, **plačane službe** za dogovorjena delovna mesta v šolah, arhivih, knjižnicah, bolnišnicah, jetnišnicah in drugih državnih ustanovah. Ta vir bi lahko pokrival do 20 % cerkvenih finančnih potreb.

4. - Preostalih 30 % potreb financiranja Cerkve bi pokrivali s prostovoljnimi **darovi vernikov in subvencijami države** za posamezne programe. Gre za subvencije za obnovo cerkvenih kulturnih spomenikov in drugih vzgojno-izobraževalnih, kulturnih in socialnih programov.

Po ureditvi teh vprašanj se bo lahko RKC nemoteno posvetila svojemu poslanstvu na omenjenih področjih, odprla se bodo nova delovna mesta in bo končno odpravljena napetost med državo in Cerkvijo v korist državljanov Slovenije (primer Avstrije, Nemčije, Italije).

Mirko Krašovec

utrjeval otroke v krščanskih in katoliških vrednotah. S tem bi tudi uresničili **pravico staršev** in otrok do izbire vrste izobrazbe za otroke, kot do določa deklaracija o človekovih pravicah. Z drugimi besedami, izražali so bojazen, da bodo predmet pripravljali in poučevali tisti, ki so (bojevito) protiteistično usmerjeni, končni izid poučevanja pa bo nasproten od tiste-

ga, ki sta ga sicer država in Cerkve razglašali v pogovorih.

Naša presoja je, da bo Cerkve bolj ali manj že uzakonjeni kompromis sprejela in sodelovala pri **pripravi pouka** o verstvih in etiki. To bi tudi nekako spadalo k pogovorom o ureditvi gmotnega položaja Cerkve, za katere obe strani zadnje dneve kažeta veliko pripravljenost. Kaj drugega Cerkvi tudi ne ostane, kljub odločno odklonilnemu stališču člana cerkvene dela mešane krovne komisije, predstavljenem na tiskovni konferenci Slovenske škofovske konference. Prav sodelovanja Cerkve se nasprotniki "verouka" (vztrajno uporabljalo ta, zanje v javnosti očitno dovolj osovraženi izraz) najbolje boje. Do tu, pa četudi to imenujemo politična kupčija, je bilo mogoče priti, in nič dlje. Takšno je razmerje moči v državnem zboru.

Kaj pa, ko bi **Cerkve raje "počakala" na naslednje volitve** in na to, da bosta nova porazdelitev moči in drug šolski minister bolj naklonjena njenim predlogom? Tudi če bo po volitvah z morebitno desno vlado prišlo do "ideološkega" zasuka (ob izenačenosti obeh političnih polov "zasuk" ne bo tako izrazil), bi spreminjanje nekaterih šolskih zakonov terjalo mnogo časa. **Izkušnje Demosa** tudi kažejo, da bi desnosredinska vlada ob takšni dilemi, kot je konfesionalni verski pouk, lahko hitro ugotovila, da za to nima potrebne večine. Da o negativni medijski kampanji sploh ne govorimo...

Čeprav so z nekonfesionalnostjo pouka o verstvih Cerkve le malo **odškrunili vrata**, so odzivi siloviti. Kar težko je verjeti, da lahko izražajo tolikšno ne-

poznanje sprejete rešitve, pri čemer se novinarji niso prav nič bolje odrezali (na naslovnici našega "največjega" dnevnika v naslovu pišejo kar o verouku). So odzivi tako siloviti le zato, da bi se **Cerkve tolažila** in mislila, kako veliko je dosegla, saj naj bi njeni izpričani nasprotniki drugače ne "ponoreli" kar tako? Ta račun je lahko v ozadju predvsem pri tistih politikih, ki svoje poslanstvo in javno podobo grade na glasni obrambi "dosežkov" revolucije. Najbolj disciplinirani pri tem so poslanci Združene liste, saj opazijo vsak premik LDS k sredini in jo začno obtoževati izdaje njenih temeljnih načel. S stališča promocije stranke bi lahko rekli le, da so našli "tržno nišo", ki jim zagotavlja ugodno preživetje.

Vendar pa je **nasprotovanje pouku o verstvih in etiki širše** in ima globlje psihološko ozadje. Ni le preprosto politično trženje. Napadov na ta pouk ne pojasni dovolj niti razlaga, da kot (duhovni) dediči Komunistične partije in Zveze komunistov branijo **kontinuiteto** s prejšnjo ureditvijo. Ti, ki sicer "nočejo imeti nič s preganjanjem Cerkve" (priključimo si v spomin njihovo početje v Pučnikovi preiskovalni komisiji), hočejo še naprej uživati v sadovih svojega sramotnega sovražnega početja in še sramotnejše hudobije svojih "prednikov". **Z njimi kompromis** - kot tudi sprava ne - **ni mogoč**. Mogoč bo šele takrat, ko se bodo partiji (ki so sami pri sebi "izpeljali" revolucijo svoje duševnosti, ko so bili zavestno razdejali in zmagovito vrgli od sebe celotno miselnost zgodovinsko državljansko-krščanskega vrednotenja sveta) spravili sami s sabo (Ivan Urbančič). Ko se bodo "kot normalni in povprečni ljudje vrnili k vsakdanjostnemu bivanju v svetu vsakdanjosti", ne bodo več polni sovraštva preganjali sovražnikov (tudi vere, Cerkve, "farjev...") in s tem obremenjevali slovenske države.

Ivan Puc - SLOVENEČ
Ljubljana, 30. 9. 1995

rafaelova družba - skrb za ljudi na poti

Rafaelova družba je bila ena od mnogih cerkvenih organizacij. Dejavnost je bila med rojaki, ki so se proti koncu prejšnjega in v tem stoletju množično razsuli po svetu. Tako hud krvni davek je zadel le še nekaj dugih narodov v Evropi. Z rastočo industrijsko družbeno stvarnostjo se je začela največja odvisnost človeka - delavca. V predindustrijski dobi je bil človek skoraj povsod in skoraj vedno bolj svoboden kar zadeva njegovo socialno varnost v razmerju do dela. Na kmetih je bilo dela vedno na pretek. To delo je prinašalo hrano neposredno, in če je bilo pridelka preveč za domače potrebe, je kupčija navrgla še kak priboljšek.

Preživljanje z delom v tovarni je prineselo na hitro zaslužen denar, novo blaginjo, pa tudi povsem **novе odnose**. Če je dela zmanjkalo, je bila delavčeva družina v strašni socialni stiski. Tako je moral delavec drugam, daleč od doma, v tujino. Migracijski valovi so samo iz Evrope odnesli v svet milijonske množice ljudi. **Rodil se je človek na poti**. Ta problem je postal moderni spremljevalec vseh družb do danes in je kljub čedalje bolj organizirani družbi težko rešljiv.

S tem se ukvarjajo mnoge organizacije. Teoretično in praktično. Med temi, ki skušajo pomagati izseljencem, je od druge polovice prejšnjega stoletja v srednji Evropi tudi **Rafaelova družba**. Pobuda zanjo je dala Karitas v Nemčiji, kjer se je najprej pokazalo, da je ljudem na poti poleg stvarne pomoči v hrani ali obleki, stanovanju in delu potrebna prav tako dobra informativna služba. Tako so se pobudniki znašli v vlogi Tobijevega spremljevalca - **angela Rafaela** v podobi mladeniča (človeka), ta se je ponudil, da bo delil usodo sopotnika človeku, ki je bil zdoma na poti v nezani tujini. Pripeljal je mladega Tobija

na zeleni cilj in tudi nazaj domov.

Najprej je ta služba dajala **spremnstvo svojim rojakom**. To je ostala osnovna naloga Rafaelove družbe povsod, kjer je delovala. Zgodovinski podatki o slovenski, nastala je leta 1907, kažejo na izjemno vztrajno in iznajdljivo delovanje. Bi je bilo v oporo tisočem našim ljudem ob odhodu na tuje in vračanju domov. Danes to delo komaj kdo pozna.

Cerkev na Slovenskem pa je kljub skrajno neugodnim razmeram **pod diktatom komunistov** čutila in po možnostih oskrbovala rojake po svetu. S prihajajočo politično odjugo je takoj nastalo **Katoliško središče Slovencev po svetu**. Prevladovalo je mnenje, da je opisno ime naši današnji stvarnosti bližje. Zdaj pa je dozorelo spoznanje, da je delo, ki ga načrtujemo, vredno svojega prvotnega naziva, posebej zato, ker je slovenski kristjan lahko ponosen na nekdanj opravljeno delo, ki je obnem program tudi sedanjega časa. Naj bo razvidna kontinuiteta, čeprav je čas po nasilni smrti Rafaelove družbe izbrisal našo zavest o njej.

Rafaelova ustanova po svetu (predvsem je dejavna v srednji Evropi) je medtem dobila nekoliko **sodobnejšo podobo**. Prevzela je skrb za spremstvo in svetovanje ne le za rojake, ampak z ozirom na razmere deluje za vse ljudi na poti.

Pri nas je še vedno velika potreba po spremstvu in svetovanju našim ljudem, to je vpeljalo že delovanje KSSSja. Ocena potrebe med rojaki na tujem še vedno zelo izrazito kaže na razredno razdeljevanje izseljencev, kar je posledica mišljenjskih struktur preteklega časa. SIM se ima še vedno za napol uradno državno ustanovo in krepko brani svoje privilegije. **Vladni urad za Slo-**

vence po svetu deluje z občutkom za težko dediščino državnega odnosa do slovenskih emigrantov, vendar mora po svoji vlogi ostati „v mejah nevtralnosti in nepristranosti“, kar pa stvarno pomeni, da ne more na hitro odstranjevati „nevarnih razmerij“ razdeljenosti med Slovenci na tujem, ki jo je zasejal politični pristop preteklih desetletij. Tako se v praksi ohranjajo razmerja iz prejšnjih časov. Skupine, ki so bile do zdaj zanemarjane in niso bile deležne moralne, še manj denarne podpore države, ostajajo tako skoraj na istem. Ljudje, ki jih je prejšnji režim postavil na vodilna mesta, ostajajo tam in krojijo po starem. In ni ga junaka, ki bi jih omejeval v njihovem „kulturnem poslanstvu za Slovence“. **Predsednik države** podeljuje državna priznanja „svobodne Slovenije“ ljudem, ki so do včeraj brezobzirno in zvesto opravljali vlogo partijske politike razdora med Slovenci po svetu.

To razmerje ostaja tudi pri vprašanih, do koga je bila država širokosrčna glede možnosti za pridobitev slovenskega državljanstva in do koga je ostala trdno na pozicijah pravnosti in mednarodnih pravil igre. Ni ostalo neopazno, da je **razmejitvena črta** skoraj identična s črto nekdanjih domovini prijaznih in domovini sovražnih rojakov. Te še danes tudi kakšen član državnega zbora okleveta z izrazom **"izdajalci domovine"**, pa ga slovenska javnost ne more utišati. V tem položaju se Rafaelova družba ne more ogniti izjemno pomembnemu poslanstvu posebne skrbi za te naše rojake.

Druge naloge se bodo Rafaelovi družbi narekovale same po sebi. **Konferenca v Stični**, kamor je zdaj že pokojno KSSS povabilo skupaj z nemško Rafaelovo družbo dokaj reprezentančno zastopstvo cerkvenih migrantskih organizacij in ustanov, ki jih ima za to področje UNO ali EU, je predstavila programe in dejavnosti,

ki so lahko v pomoč prizadevanjem, da **slovenska Cerkev** prevzame svoj prispevek pri reševanju zadreg ljudi na poti. Tudi našo državo prehaja velika množica ljudi. Potrebni so naše pozornosti. Zaradi velikega dela, ki ga moramo opravljati za svoje ljudi na tujem, ne smemo povsem zgubiti izpred oči stiske ljudi, ki so tujci pri nas.

Široka razgledanost po svetu, obveščenost o projektih, ki jih

imajo velike evropske in svetovne organizacije nam more biti pri tem v najboljšo pomoč, da svoje delovanje zastavimo odgovorno do celotne migrantske problematike. Iz tega znanja in razgledanosti bomo najbrž bolj sposobni vključiti tudi zadeve svojih ljudi na tujem v okvire, ki nam omogočajo podporo mednarodne skupnosti. Evropa ali Združeni narodi niso nikakršen krščansko

prežet aparat, ča pa najdemo soglasje s temi evropsko humanističnimi projekti, bomo že znali v svoje delo vliti krščanskega duha, če ga imamo.

Trenutno je ena prvenstvenih nalog Rafaelove družbe, da se usmeri in določi neposredne **korake svojega razvoja** in da si poskuša zagotoviti ustrezno in potrebno denarno osnovo, sicer ne bo kos postavljenim nalogam.

(pi)

Priznanje slovenskemu duhovniku Janezu Grilcu

V Venezueli, posebno v glavnem mestu Caracasu in okolici, živi večje število Slovencev, ki so tja prišli že pred, največ pa po drugi svetovni vojni. Nekateri med njimi so se s pridnim delom in podjetnostjo dvignili zelo visoko. Že dolga leta za vse te naše rojake požrtvovalno skrbi župnik Janez Grilc. Obenem je že 36 let dušni pastir na venezuelski župniji sv. Jožefa v Chacau v Caracasu. Te dni nam je pisala gospa Tončka Brundula in sporočila, da je papež njihovega dušnega pastirja Janeza 22. junija imenoval za monsignorja. Takrat je to odlikovanje pri maši v tamkajšnji stolnici skupaj z drugimi javno razglasil nadškof Caracasa kardinal Lebrun.

Msgr. Janez Grilc se je rodil pred 69 leti v Novem mestu, v duhovnika je bil posvečen leta 1951, od leta 1958 pa deluje v Venezueli. Vsi ga spoštujejo kot vzornega duhovnika s trdnim značajem in neprekosljivo srčno dobroto. Priljubljen je med Slovenci in Venezuelci. Odlikovancu iskreno čestitamo!

F.P.

VABILO

SKD LIPA München vabi na tradicionalno martinovanje v soboto, 11. 11. 1995, ob 17. uri. Prireditvev bo v restavraciji DOMAGKSAAL 26 na Domagkstrasse 33. To je v Münchnu Schwabing, bivši prostor Funk-Kaserne, zdaj pa tam posluje podjetje Bavaria Menue. Za veselo razpoloženje bo poskrbel znani ansambel "Henček" z humoristom Tonijem Gasperičem.

Določeno število vstopnic bo nagrajenih. Zopet bo veselo, pridite, pripeljite prijatelje, ne bo Vam žal. Rezervacij ne sprejemamo, informacije dobite pri LIPI. Tel.: 089/6410392, pri Gajšku 089/7255408 in Vargi 089/2011162.

Vabi UK LIPA München

Prometne zveze: U-3 in U-6 do Münchner Freiheit, nato z avtubusom 43 ali 45 do Domagkstrasse.

(Venezuela) G. Grilc, drugi z desne, je bil imenovan za monsignora.

lojze kozar

materina ruta

Pokrije z mehko roko objokane oči, da postanejo trudne in se kar same zapro, da pozabiva na svet. In tema nama prinese sanje. Vidiš, Pejp, če zdajle ne bi bila tema, jaz tega ne bi znal nikoli tako povedati. Da, Pejp, ne boj se teme! Tudi mene se ne boj. Tvoj prijatelj sem. Še več: rekel bi, da sem nekako ti, in se mi prav zdi, da sem to najino današnjo pot že nekoč doživljal. Kakor zdaj ti, samo da sem bil

še manjši, še mnogo bolj ne-bogljjen in neskončno žalosten."

Stari je vedel, da ga deček prav nič ne razume, toda bil je vajen samogovorov in zato se je pogovarjal. Mislil je na glas.

Stari se je stegnil na hrbet in Pejp se je rahlo stisnil k njegovi rami.

"Veš kaj, Pejp, izpustil bom tvojo roko, toda ne misli, da boš ušel nazaj. Kakor sem star, te bom dohitel, preden narediš deset korakov, o tem si lahko prepričan. Sedi semkaj bliže k meni, da te mine strah. Jaz se bom malo ulegel."

Stari se je stegnil na hrbet in Pejp se je rahlo stisnil k njegovi rami. Zdaj mu je bilo laže, ker ni videl brade in obraza, dojel je samo glas, ta pa je bil čudovito globok in pomirljiv.

"Da, gotovo sem to doživel," je mrmral stari in gledal v zvezde, ki so bile redko posejane in komaj vidne skozi nasičeni zrak.

Videl je nekaj nejasnega, dolgo vijugasto cesto, vso razbeljeno od poletne vročine in na njej samo dva potnika, sebe in nekoga tujega človeka. Sam je še majhen, tri ali štiri leta ima, pa že hodi vso večnost po razžarjenem pesku. Jezik mu je suh in grlo izžgano od žeje. Opeteka se in hodi, za njim pa stopa nekak dolgin, visok kot gora in se s svojimi navzgor zavihanimi palci na nogah neprestano zadeva v njegove drobne bose pete in vsakokrat sovražno zarenči:

"Viš, viš - stopi vendar, kaj motoviliš!"

Potem stopita s ceste in se vzpenjata navkreber, kjer je na stezi kar postlano z ostrimi borovimi storži in iglicami in čez pot se neprestano plazijo ogromne korenine, čez katere mora po vseh štirih, tako je še majhen. Čisto onemogel je že, pa mora hiteti, saj čuti dolginovo sapo neprestano na tilniku, kakor da ga ovohava, preden ga bo požrl in čisto ob svojem ušesu sliši nerganje:

"Tak, stopi no vendar! Saj hodi va že celo večnost. Kateri vrag mi je le spravil tega polžastega fotifa na vrat."

"Da, da. In ko mali ni mogel več naprej ter je pred novo strmino kratko malo obsedel, - da, saj sem bil to vendar jaz. Da, zbadalo me je in nisem mogel z mesta. Borov gozd je bil tako mršav, tako suh, ni prav nič ni zadrževal sonca. Da, zdelo se je, kakor da ga ni, da sploh ne daje nobene sence. Oster sivkast lišaj je bil trd in je zbadal do krvi, bolj kakor neusmiljeno sonce.

In dolgin je klel vse, kar je v nebesih, toda deček, - da, to sem bil jaz, - se ni vzdignil. Ne, ni se vzdignil.

(Stuttgart) Septembra sta se v domovino vrnila Mojca in Feliks Tavčar; v Stuttgartu ju bomo pogrešali.

Potem so deževali udarci okrog ušes, po glavi, po hrbtu je padala pest kakor težak kij, toda mali, - to se pravi jaz, vedno pozabljam, da sem bil to jaz, saj je vse že tako daleč, kakor da je bil to nekdo drug. - Da, mali se kljub udarcem ni vzdignil, samo vokal je kakor zajec, ki ga pes nese v gobcu pred gospodarja.

Da, Pejp, tisti deček je bil mnogo nesrečnejši od tebe. Manjši je bil, pa ga nihče ni nesel. In bunk je dobil, moj Bog, kako so ga mlatili!

Leta pa so tekla tako neizmerno počasi.

In dolgin je videl, da ne bo nič, da deček ne bo hodil, čeprav ga ubije. Takrat še posebno ne, ha, ha, ha! in vzel je dečka na rame. Da, nesel me je, prav zares, če sem bil to jaz. Toda zdaj se je šele prava muka začela: tako je stiskal dečkov gleženj ob gleženj, s tisto svojo veliko strašno šapo, da sem rjul od bolečine. Prosil, rotil sem ga naj me postavi na tla, da bom rad hodil sam. Postavil me je na tla in deček je hodil, ne, tekel je pred njim kakor psiček. Res je bil bolj psičku podoben, brez misli, brez lastne volje, brez človeškega čustva, poln samo nemočne mrznje in strahu pred temno bolečino.

Potem sva nekam prišla. Bog vedi, kje je to bilo in kdaj, ko je svet tako velik in čas tako dolg. In prepirali so se, kdo bo dečka vzel. Da, zlodeji so se prepirali o tem. In vzel me je najslabši, potem me je poslal k še slabšemu in ta k še bolj slabemu.

Leta pa so tekla tako neizmerno počasi. Ne, saj takrat čas sploh ni tekel. Vedno je bilo enako:

(Chilleurs aux Bois) Ali nismo lepe, me Slovenke v Franciji?

vedno lačen, vedno umazan, vedno vsem tuj, vedno v igračo otrokom, vedno v porog odraslim, vedno v stari raztrgani obleki: trde zgrebne hlače malo čez kolena, obešene na suha ramena z že stokrat pretrgano in nazaj zavozljano vrstico iz domače preje, srajca, sešita na roko iz starih cunj, brez ovratnika in z rokavi komaj do komolca. To je bilo vse.

Pozimi je nosil raztrgan gospodarjev suknič, ki mu je segal do petá in je bil do tretjine navzgor poln vdrgnjene prsti in umazanije, da je bil trd kakor zvon in je tolkel ob bose noge, ki so brez onuč tičale v zavrženih čevljih, iz katerih so domači fantiči izrezali jezike in mehke dele zgornjega usnja, da so jim bili za frače.

Da, pravo pravcato strašilo, ti rečem, Pejp. Veš, pravo strašilo. Ti si gosposki v primerjavi z njim, Pejp.

Stokrat sem ušel in se potikal po okoliških vaseh, pa me je vedno kakšen hudir spoznal in zopet so me privlekli nazaj ter

me sprejeli z udarci. Koliko bunk je bilo! Nisem jih štel, saj ne znam do toliko šteti. Saj sem jih tudi nekaj dal, Pejp, veš? Da, bunk kar lepo število. Ko sem bil še ves smrkav, sem jih naložil za vsakega "fotifa", ki mi ga je kdo zabrusil, toliko, kolikor je bilo le mogoče. Nekaj sem jih dobil tudi nazaj, včasih še več kakor sem jih bil dal. No, pa to ni nič takega, že kar svet stoji, stvari niso enako porazdeljene.

Ti si jo pa ugriznil prej, preden je rekla "seme fotifsko". Prav si imel, Pejp, za zlodja, prav si imel! Grizi, grizi, kar in kolikor moreš. In ko boš velik, bij! Za eno vsaj dve. Vsaj dve, Pejp, drugače v življenju ne gre.

In dobro je, da vse mine: otroška nemoč, žalost, in veselje, mladostna neučakanost. Samo zvezde so večne in samota. Pa veter, ki vleče od juga in te navdaja s spomini in z neko čudno mehko grenkobo.

(se nadaljuje)

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

Po dvomesečnem poletnem premoru smo na drugo nedeljo v septembru v kapeli našega doma zopet začeli z rednimi mašami za rojake iz Londona in okolice. Te bodo do naslednjega poletja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 5. uri popoldne. Septembrske ma-

še se je udeležilo kar zadovoljivo število rojakov. Upamo, da jih bo vsakokrat več.

V Bedfordu smo v soboto, 30. septembra, obhajali slovenski misijonski dan, ki je bil prav lep, saj smo imeli v naši sredi misijonarja iz Zambije, **pater Janeza Mujdrico**, ter misijonarki **prof. Kristino Mlakar in mlado dekle Marijo Anžič**, ki se v Londonu pripravljata za odhod na misijonsko delo v Zambijo. Misijonar pater Mujdrica je imel namesto **prof. dr. Draga Ocvirka**, ki je bil nepričakovano nujno zadržan, lepo in zanimivo misijonsko pridigo. Po mašnem bogoslužju, ki ga je vodil naš župnik, **g. Cikaneč**, smo se srečali v župnijski dvorani, kjer smo imeli še običajno misijonsko tombolo in srečolov. Razšli smo se pozno zvečer (ob pol desetih) v upanju, da se drugo leto, prijatelji slovenskih misijonov in misijonarjev, spet srečamo na istem kraju kot že celo vrsto let.

Izkupiček od misijonske tombole, srečolova in postrežbe je bil 118 angleških funtov. Darovi posameznikov pa so naslednji:

Ivanka Zajc 15, Nadja Sekolec 30, Tone Žle 10, Franc Lapanja 40, Franc Sedelšak 20, N. N. 10, Anica Kranjc 10, Marica Biberovič 40, Marčela Klemenčič 10, Janez Prevc 20, Stanko Štefančič 10, Johnny Lavrič 10, N. N. 10, N. N. 10, Filip Vidmar 10 in župnik

Sašo Krevs s svojo harmoniko

Pokojni Anton Vavtar (na levi) v prvih letih begunstva v Angliji

27 angleških funtov.

Skupno smo letos za slovenske misijone nabrali majhno vsoto - 400 angleških funtov. Ni veliko - je pa vse iz dobre volje in srca.

Tudi tokrat smo imeli med gosti v našem domu rojake iz Slovenije, ki so prišli v London zaradi zdravljenja. Nekateri, zlasti otroci in mlajši ljudje, navadno prihajajo v spremstvu svojih domačih, druge pa, če ostanejo na daljšem zdravljenju, obiščejo svojci iz Slovenije. Tako je tridesetletni mož in oče **Sašo Krevs** iz Slovenj Gradca že sredi avgusta prišel na težko operacijo presaditve kostnega mozga. Ko je že vse kazalo, da je presaditev uspešna, se mu je nenadoma zdravstveno stanje silno poslabšalo in njegovi domači, o tem obveščeni, so nemudoma prišli, da so mu bili v hudem telesnem trpljenju ob bolniški postelji. Bog daj, da bi si naš dobri in priljubljeni Sašo, ki je toliko ljudi razveseljeval s svojo harmoniko, zopet hitro opomogel in kmalu ozdravel ter naprej uresničeval svoje življenjsko poslanstvo skrbnega očeta svoji družini in odličnega družabnika.

Za srčno operacijo na Harley Street Clinic so bili v zadnjih dveh mesecih kar trije. Dva otroka, dveletni **Peter Lah** iz Sv. Lovrenca na Pohorju in petletna **Violeta Ožegovič** iz Ljubljane - Vič, ter devetnajstletno dekle **Dorija-**

na **Peršolja** iz Dobrova v Goriških bratih. Medtem ko je pri Petru in pri Dorijani operacija sijajno uspela in sta se že po dobrih dveh tednih vrnila domov, se je pri mali Violeti zategnilo nad en mesec. Vendar upamo, da bo tudi z njo kmalu vse v redu in se bosta z mamico srečno vrnila domov.

Naš dobri in požrtvovalni **Vili Savrič**, član župnijskega sveta naše katoliške misije, zelo rad pomaga ljudem v stiski. Stoji jim ob strani kot prevajalec ter z vsakdanjimi obiski v bolnišnicah in na klinikah lajša njihove stiske.

Od kar se tiska Naša luč v Ljubljani in ne več v Celovcu, Slovenci v Veliki Britaniji ugotavljamo, da so zastoji pri pošiljanju našega mesečnika izredno veliki. Iz Celovca smo NL prejeli še pred iztekom meseca za naslednji mesec. Iz Ljubljane pa jo prejemo šele med 10. in 15. v mesecu. Prav tako prihaja k nam tudi tednik Družina z najmanj enotedensko zamudo, medtem ko sobotni Slovenec prispe v London že naslednji ponedeljek ali najkasneje v torek. Prav tako potrebuje tudi revija Mag le dva dni od Ljubljane do Londona. Prosimo, da odgovorni za pošiljanje Naše luči in Družine te neljube in tako dosledno redne zastoje preverijo, kajti Naša luč, kot mesečnik, že tako trpi zaradi neaktualnosti, zato je nujno, da se odpravi malomarnost pri razpošiljanju. Za isto boleznijo trpi tudi Družina. Med nami se že opaža manjšanje števila naročnikov prav zaradi pomanjkanja ekspeditivnosti. Morda si bo kdo mislil, da so to malenkosti, vendar se tudi pri tem kaže odnos do naročnikov v izseljenstvu in do naših župnij po svetu. Želimo si večje pozornosti s strani pošiljateljev.

Zaradi zgoraj navedenega vzroka objavljamo že v novembrski številki NL spored slovenskih sv. maš in naših skupnih srečanj po Angliji in Walesu v letošnjem ADVENTU in BOŽIČNEM ČASU.

Vabljeni k slovenskim mašam v sledečih krajih:

CHAPELEND, sobota, 2. decembra, ob 4. uri pop.

DERBY, nedelja, 3. decembra, ob 3. uri pop.

ABERDARE, sobota, 9. decembra, ob 11.30 dop.

BARGOED, sobota, 9. decembra, ob 4. uri pop.

LONDON, nedelja, 10. decembra, ob 5. uri pop.

ROTHWELL, sobota, 16. decembra, ob 4. uri pop.

KEIGHLY, nedelja, 17. decembra, ob 3. uri pop.

BEDFORD, nedelja, 24. decembra, ob 8. uri zvečer

- SVETI VEČER - slovesna sv. maša v župnijski cerkvi na Midland Road.

ROCHDALE, torek, 26. decembra ob 3. uri pop.

- SV. ŠTEFAN, mučenec - slovesna sv. maša v kapeli sester palotink (Beechwood).

ŽPS slovenske katoliške misije v V. Britaniji

VABILO NA SREČANJE
Z JANEZOM JANŠO
V SLOVENSKEM DOMU
V LONDONU
V NEDELJO, 5. NOVEMBRA 1995,
OB 12. URI

Med obiskom v Veliki Britaniji, od 1. do 5. novembra, bo gospod Janez Janša obiskal tudi Naš dom v Londonu, kjer se bo srečal z rojaki, člani slovenske katoliške skupnosti v Angliji.

Vodstvo Slovenskega doma in ŽPS slovenske katoliške misije vabita vse rojake iz Londona in okolice, da bi se tega srečanja z najzaslužnejšim človekom slovenske osamosvojitve in samostojnosti udeležili v kar največjem številu.

V Naš dom bo prišel v nedeljo, 5. novembra, ob 12. uri (opolodne), ko se bomo zbrali v kapeli doma k nedeljski maši. Po maši bo srečanje z visokim gostom v zgornjih prostorih doma.

Slovenske maše v kapeli doma na drugo nedeljo v novembru tokrat ne bo.

avstrija

DUNAJ

Na letošnjem spomladanskem srečanju slovenskih duhovnikov iz evropskih dežel sta se naš dušni pastir gospod **Štekl** in linški duhovnik gospod **Počivavsek**, ta enkrat mesečno mašuje tudi na južnem Bavarskem v Freilassingu, dogovorila za srečanje vernikov v Freilassingu. Zato smo v pastoralnem centru na Dunaju za naše jesensko potepanje izbrali Salzburg, kar je navdušilo mnoge člane naše skupnosti, saj je mesto privlačno za tiste, ki ga še niso videli, in za vse, ki so očarljivost tega kraja že spoznali, pa si spet želijo tja.

Da bi čim več videli, smo odpotovali že v soboto, 16. septembra, popoldne in še pred večerno zarjo prispeli v Salzburg, ki nas je po velikem neurju pričakal v vsej svežini in jasnosti. Sestre redovnice v središču Salzburga so nas prisrčno pričakale in sprejele pod streho, nakar smo se okrepčali v starodavnih pivskih kletah avguštinskih menihov. Mnogi so se kljub utrujenosti ponoči sami sprehodili po Salzburgu, vsi skupaj pa smo v nedeljo dopoldne občudovali ta kraj in začutili mogočnost nekdanjih velikih cerkvenih knezov. Mesto slovi kot rojstni kraj glasbenega genija W. Amadeusa Mozarta in s svojimi festivali privablja mnoge glasbene sladokusce in radovedneže.

S salzburške trdnjave se nam je pogled razprostrl na mesto, kjer se v stisnjeni gradnji dvigajo zvoniki mnogih cerkva, deloma pa se nam je razodela tudi bližnja okolica, med drugim Marijina romarska cerkev Marija Plain.

Popoldne ob treh smo se srečali z našimi rojaki pri skupnem slovenskem bogoslužju v bližnjem Freilassingu. Po maši se je prilegla še kapljica, ki je razvezala jezike, gospod **Zore** pa nas je navdušil za skupno pesem. Veselih src smo se razšli z mislijo na srečanje prihodnje leto.

Karmen Fabi

Mašo narodov (Ausländersonntag) smo letos spet slovesno praznovali v

(Anglija) Dveletni Peter Lah po srčni operaciji v Londonu hitro okreva.

dunajski stolnici, v cerkvi sv. Štefana, skupaj z drugimi narodnostnimi skupinami, ki žive na Dunaju. Naš dušni pastir, **gospod Toni Štekl**, je v svoji novi funkciji direktorja vseh tuje govorečih narodnostnih skupnosti v Avstriji odprl bogoslužje s pozdravnimi besedami. Sveto mašo je vodil generalni vikar novega dunajskega nadškofa **mag. Schüller** (in dosedanji direktor Karitas), somaševali pa so dušni pastirji raznih narodnostnih skupnosti. Cerkev je bila tudi letos polna. Nekatero skupino so bile zelo številno zastopane - npr. Hrvatje, Poljaki, Čehi...

Videli smo številne lepe narodne noše.

Tudi Slovenci smo zastopali svoje barve v narodnih nošah in z dokaj številno udeležbo. Pri maši smo sodelovali s petjem 22. psalma med obema beriloma in s pesmijo, ki smo jo ubrano zapeli med obhajilom; v prošnjah pa smo Bogu priporočili vse, ki so ubogi in v stiski.

Po končani sv. maši smo na Štefanovem trgu pred cerkvijo občudovali narodne noše temperamentnih španskih plesalcev, spremljali so jih hrvaški verniki s tamburicami in Poljaki s petjem in vzklíkanjem.

V soboto, 30. septembra, je prišel na obisk cerkveni pevski zbor iz Raven na

Koroškem z njihovim župnikom. Ta obisk je veljal našemu dušnemu pastirju gospodu Šteklu, saj so obiskovalci prišli pozdravit svojega sorojaka in si ogledat Dunaj.

V nedeljo, 1. oktobra, pa nam je med sveto mašo prepeval moški pevski zbor iz Kroepe. Z lepim petjem so nas približali Bogu. Po maši je sledil krajši koncert iz zakladnice slovenske zborovske glasbe. V dvorani, kjer smo jim pripravili zakusko, pa so pevci ob slovesu dodali še nekaj zanimivih pesmi iz skrinje naših babic.

Darja B.

GRADEC

Gospa Missia ob 65. letu rojstva!

Praznik vseh svetnikov je za Cerkev vir veselja, pa tudi za starše gospe Missia, kajti prav 1. novembra 1930 je prišla na svet hčerka, ki so ji pri krstu dali ime MARIJA.

Sorodniki in znanci so bili enotni: Kako lepa deklica. Danes ni več deklica, lepa pa je še vedno. To je rekla njen ljubi mož: "Lepše in pridnejše, kot je ona, nisem našel na svetu." Gospa Marija se je rodila v Humu pri Ormožu. Osnovno šolo je obiskovala v Ormožu, meščansko šolo pa v Mariboru. Tam se je izučila za kuharico. V Mariboru je delala pri železnici in tam spoznala moža (sorodnik kardinala MISSIA) ter se z njim poročila. Imata dva že odrasla otroka in dva vnuka.

Po vojni je za možem odšla v Nemčijo, kjer je 17 let delala v gastronomiji. Zaradi bolezni - od prenapornega dela - je morala dati slovo gostinski obrti in prenehati z delom.

Oba sta prišla v Gradec, kjer sta si s težko zasluženim denarjem kupila hišo. Gospa je nekaj let delala v mestni proštijijski farni cerkvi. Zdaj živita v zasluženem pokoju in "rajžata" z avtom po svetu.

Gospa in gospod Missia prihajata redno k slovenski sv. maši in k pevskim vajam. Gospod Lojze ne prevaža k vaji in nazaj domov samo svoje ljube ženke, ampak tudi druge pevke in pevce.

Gospa in gospod se zelo lepo ujemata; ona pozna večina ljudskih in cerkvenih pesmi, on pa pozna večina "nobel" restavracij in kmečkih turizmov v Sloveniji in na Štajerskem.

Draga gospa Marija! Slovenska skupina v Gradcu se vas hvaležno spominja in ne bo pozabila vaših uslug, skrbi in ljubezni, ki ste ji in jih še izkazujete. Naj Vam ljubi Bog podeli obilo zdravja, božjega blagoslova in sreče ter Vas ohrani še dolga leta v krogu vaših dragih in naše slovenske skupine.

Ob češčenju Matere Božje pa naj oba črpata moč za življenje.

A. E.

Kratka misel ob dnevu cerkvene glasbe - 26. 11. 1995

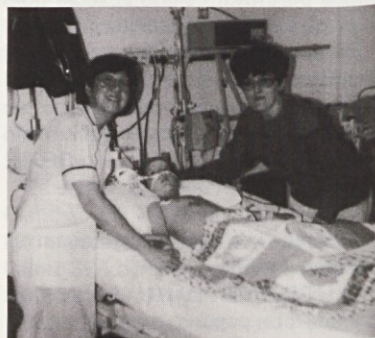
Petje je več, kot so vse besede!

Liturgično dejanje dobi odličnejšo obliko, kadar je peto, kadar liturgični služabniki različnih vrst izvršujejo svojo službo in kadar se ga ljudstvo udeležuje (GL 5).

Mahatma Gandhi je opazoval: Ribe živijo v globočini morja in so tiho. Živali, ki prebivajo na zemlji, kričijo. Ptice, ki letajo pod nebom, pojejo.

Človek ima delež v globočini morja, na bremenu zemlje in na visočini neba. Torej ima petje z nebom in z Bogom nekaj skupnega. Človek hoče izraziti svojo zahvalo s petjem in s tem pokaže, da veruje. V nesreči zna človek svojo težko usodo glasno izpovedati. Petje poveže žalost z upanjem.

(Anglija) Petletna Violeta Ožegovič na intenzivnem oddelku klinike za srčne operacije v Londonu

Petje pusti "večno srečo" prozorno tudi tam, kjer človek trpi. Petje je več, kot so vse besede. Brez petja in glasbe ni nobene božje službe. Je izraz božjega ravnanja in navzočnost Svelega Duha. Pri bogoslužju naj bo petje ustrezno sporočilo, in ne površno izbrano.

Profesor katoliške univerze je dejal: "Glasba spada k življenju kot vse drugo." Glasba pride od zunaj kot govornica božanstva in veselja, ali od znotraj kot izraz gibčnosti, razpoloženja, vznemirjenja.

Zaradi liturgične službe, ki jo opravlja, je vredno posebej omeniti PEVSKI ZBOR. Njegova vloga je postala še pomembnejša zaradi pravil, ki jih je koncil izdal glede prenove bogoslužja. Njegova naloga je, da skrbi za pravilno izvajanje njemu namenjenih delov in da spodbuja dejavno sodelovanje vernikov pri petju.

(Naučene pesmi so v možganih drugače "shranjene". Bolnik, ki ga je zadela kap in ne more več govoriti, naučene pesmi kljub temu poje.)

Verniki izvršujejo svojo liturgično službo s tistim polnim, zavestnim in dejavnim sodelovanjem, ki ga zahteva bistvo bogoslužja in do katerega ima krščansko ljudstvo v moči krsta pravico in dolžnost. (GL 5 - GL je Navodilo o glasbi pri svetem bogoslužju "Musical sacram", ki ga je izdala kongregacija svetih obredov 5. 3. 1967.)

A. E.

LINZ

24. septembra je bila maša narodov. Bil je sončen in lep dan. Sveto mašo je daroval gospod škof iz Linza. Pri pridigi je ostro napadel avstrijske politike, ki s svojimi nepremišljenimi izjavami širijo sovraštvo in mržnjo proti tukaj živečim tujcem. Gospod škof je posebej poudaril, da je Avstrija svojo visoko materialno blaginjo dosegla tudi s pomočjo pridnih in sposobnih rok tujcev.

Kakor po navadi je tudi to nedeljo nastopala slovenska skupina v narodnih nošah. Tej skupini se je letos z vsem navdušenjem pridružila tudi gospa Elizabeta Hollinger iz Sierninga. Kot sposobna šivilja si je narodno nošo pripravila sama.

Po maši je sledil kulturni in kulinarčni program. Tudi tokrat so se naše gospodinje izkazale s poticami in raznimi dobrotami. Naša pesem ob spremljavi harmonike je veselo odmevala in povzdignila razpoloženje.

Želja gospoda škofa Eicherna in nas vseh je bila, da bi bil z nami gospod Lavrič Ciril, naš dolgoletni dušni pastir. Vendar mu na žalost tega zdravje ni dopuščalo. Od 16. avgusta se nahaja v domu starejših pri sestrah v Bad - Muehllacknu.

10. junija je naš ministrant Boris Ribič prejel zakrament svete birmе. Ob tej priložnosti mu želimo, da bi ga Sveti Duh vodil in spremljal skozi njegovo življenje.

Z mesecem oktobrom smo se zopet preselili v prenovljeno cerkev sester karmeličank.

Na praznik sv. Frančiška Asiškega, 4. oktobra, je gospod škof blagoslovil prenovljeno cerkev in nove orgle. Ob tej priložnosti so se sestre karmeličanke in njihov rektor cerkve, profesor Holleweger, posebej zahvalil naši skupnosti za pomoč pri čiščenju.

Pri tej slovesni maši, trajala je skoraj dve uri, je ob koncu zadonela tudi slovenska pesem: "Ko zarja zlati nam gore, Mariji darujem srce..."

30. septembra je bila v cistercijanski samostanski cerkvi Wilhering slo-

venskonemška poroka g. dr. Mariana Wakouniga in ga. Elisabethe Klammer. Kot zavedni koroški Slovenec je ženin trdno vztrajal, da je bilo polovico poročnega in mašnega obreda v slovenskem jeziku, čeprav je bilo pri maši skoraj tri četrtine nemških gostov.

Poročno slovestnost so z zbranim slovenskimi petjem olepšali bratje "Smrtnik" iz Koroške. Poročno mašo sta opravila g. pater Rainer Schrami in g. Ludvik Počivavšek.

Med poročnimi gosti je bilo veliko izobražencev iz vse Avstrije, ki so bili navdušeni nad dvojezično poroko in obredi.

Nekaj teh gostov izhaja iz jezikovno mešanih družin. In danes ti ljudje obžalujejo, da se kot otroci niso naučili dveh jezikov. Otrok se brez napora in resnično z lahkoto nauči še drug jezik.

G. dr. Marianu čestitam za njegovo slovensko zavest in mu v novi življenjski skupnosti z ga. Elisabeth želim veliko sreče in božjega blagoslova.

Med poletnimi počitnicami je v bolnišnici pri elizabetinkah imela težko operacijo gospa Anica Duhanič.

V isti bolnišnici je bila operirana tudi gospodična Marija Florjančič.

V splošni bolnišnici pa je preživel

(Berlin) - Skupina KUD F. S. Finžgar iz Žižkov v Berlinu

(Anglija) - Zakonca Lah ob sinku Petru na kliniki Harly St

nekaj dni tudi gospod Tone Haeuschen iz Wolferna. Ker je bil g. Tone vedno zdrav in odporen, nas je njegova bolezen toliko bolj prestrašila. Na srečo se je že vrnil na svoj dom.

Tudi **gospa Kristina Schweighofer** je morala za nekaj dni v bolnišnico zaradi oči.

Vsem bolnikom želimo v prihodnosti več zdravja.

Kot dolgoletni vdovec si je izbral novo življenjsko sopotnico **gospod Vlado Jalšovec**. Tega dogodka smo vsi veseli in smo ga v našem centru proslavili.

Za njuno pogostitev se jima zahvaljujemo in jima želimo veliko božjega blagoslova na njuni skupni poti.

Anton Zore

PREDARLSKA

Nedelja tujih delavcev: Človek je družbeno bitje in zato je zadovoljivo življenje mogoče le v bratski skupnosti. Skupnost pa sestavljamo ljudje z različnimi navadami, jeziki, vero, narodnostjo. Zato se moramo drug drugemu prilagoditi, se spoznavati, pomagati in omogočiti znosno življenje. Pod tem vidikom obhaja Cerkev v Avstriji vsako leto nedeljo tujih delavcev, da bi domačini in tujci ovrednotili skupno življenje. Ne gre za to, da bi živeli drug ob drugem, še manj drug proti drugemu, ampak drug za drugega. To je bilo geslo

letošnje nedelje, ki jo je 23. sept. 1995 pripravil Gastarbeiter Referat škofije Feldkirch skupaj z župnijo sv. Fidelisa v Muntlixu.

"Tujci so božji poslanci in so preizkusni kamen naše vernosti," je v pridigi poudaril glavni celebrant, odgovorni duhovnik pri Karitas. "Ljubezen do bližnjega je enaka ljubezni do tujca, ker smo vsi božji otroci, bratje in sestre. Naša dolžnost kot kristjanov je, da podiramo ograje, ograje strahu in odtujenosti, nepoznanstva in strahu pred njim. Lahko se sramujemo svojega odnosa kot kristjani pred tujci, begunci in doseljenci," je nadaljeval svoje razmišljanje. "Ni naša zasluga, da smo tu rojeni, da boljše živimo kot ljudje drugod po svetu. Tujci delavci so veliko pripomogli k boljšemu standardu naše dežele. Plačujejo več za socialno skrbstvo, kot pa od njega prejemajo," je navedel očiten primer nepoštenege ravnanja do tujcev.

Drugi primer je odnos do beguncev, ki živijo v tej deželi. "Ne morejo nič za to, če so morali zapustiti domovino. Res, da so varni pred vojsko, ki ubija, toda ne dobijo pa dovoljenja za bivanje in delo. Domačinov je strah, da bi jih za nekaj prikrajšali. Vse to so ograje, ki jih moramo podreti, če hočemo drug z drugim živeti in ustvarjati."

Razmišljanje je sklenil s pomembno ugotovitvijo, da ni dovolj spoznati človeka zunanje in ga po tem presojeti,

ampak ga sprejeti z dobrimi in slabimi lastnostmi. Obstajata namreč samo dve vrsti ljudi: sposobni in nesposobni. Jezus je govoril o dobrih in hudobnih.

Že nad 20 let se zbiramo ob takih srečanjih kot bratje in sestre raznih narodnosti. To je zunanji izraz spoštovanja do tistih, ki živijo v tej deželi. Obenem pa je to tudi majhna pomoč domačinom, da bi lažje prebrodili strah pred tujci.

Srečanje v Muntlixu je bil pisan in vesel praznik medsebojnega obhajanja in skupnega življenja. Pevski del bogoslužja so oblikovali Slovenci, Poljaki, hrvaški otroški zborček, pravoslavni dekleta s Filipinov. Z ubranimi glasovi in v domačih pisanih oblačilih so pripomogli k bogatemu in doživitelju evharističnemu bogoslužju.

Po končani slovesnosti pa še srečanje pred cerkvi med domačini in tujci, seveda z običajno pogostitvijo in navezavo novih prijateljstev.

Romanje v Einsiedeln: Romanje je stara krščanska navada in potreba. Ljudje so se zahvaljevali in priporočali za razne dogodke in uslišanje. Romali so v domača romarska svetišča in na tuje. Včasih je bilo romanje prav spokorno, ker so šli peš in za več dni. Moderna sredstva so nam olajšala dostop do romarskih mest.

Zelo priljubljena božja pot je Einsiedeln v Švici. Sem poromajo Slovenci iz Švice vsako leto na 4. nedeljo v septembru. Pridružimo se jim Slovenci iz Predarlske in južne Nemčije. Letošnje romanje je bilo v znamenju priprave na papežev obisk v Sloveniji. Tako kot poteka duhovna priprava doma, naj bi se tudi Slovenci v tujini pridružili v tej molitveni akciji.

Višek romanja je evharistično bogoslužje v baziliki. Vedno ga vodi eden od slovenskih škofov. Letos je prišel in opravil daritev beograjski nadškof in metropolit **dr. Franc Perko**. Z njim so somaševali duhovniki iz zamejstva in domovine. V mašnem nagovoru nas je spodbujal k utrditvi in poglobljanju vere, ki naj bi jo živeli iz tisočletnih koren naših prednikov. Njim je dajala moč, da so preživeli težje čase kot mi. Tudi naš čas ni brez težav in preizkušenj. Verni se oklepamo Boga in po priprošnji Matere božje zremo v pri-

hodnost.

Po pridigi je podelil zakrament sv. birmе štirim birmankam. Med bogoslužjem je prepeval mešani cerkveni pevski zbor iz Majšperka pri Ptuju. Doživeli smo pravo domačnost in vernost.

V milostni kapeli smo zapeli še litanije Matere božje, kjer je prišla do izraza prava ljubezen do Nje, Kraljice Slovencev. Pesem je prihajala iz src kot zahvala in priprošnja za nadaljnje življenje v tujem svetu. Velika množica Slovencev, nekateri v narodnih nošah, se je po končani slovesnosti še dolgo zadrževala na prostranem trgu pred cerkvijo, kjer so se spet srečevali prijatelji in znanci.

Na popoldanskem srečanju v dvorani se je predstavil pevski zbor iz Majšperka. V program je uvrstil pesmi skozi liturgični čas: advent, božični čas, postni čas in med letom. Tudi praznične in Marijine pesmi so zapeli. Za zaključek pa še nekaj narodnozabavnih. Pod vodstvom izkušenega zborovodje so zapeli kvalitetno, glasovno dovršeno in občuteno. Mladi in številni pevci so s čistim in ubranim glasom obvladali veliko dvorano, kar je pokazalo navdušeno ploskanje poslušalcev.

Čas se je iztekel in poslovili smo se od znancev in prijateljev. Vsako leto se domov vračamo veseli in hvaležni, ker doživimo spet košček domovine sredi tujе dežele.

belgija

LIMBURG - LIÈGE

Poslovili smo se od **g. Karla PESOUTA**, moža **ge. Fride KOMAC** iz Waterscheija. Rodil se je leta 1931 v Waterscheiju. Njegova mama je bila iz znane Cesarjeve družine. Pogreb je pokazal, kako so farani spoštovali tega pridnega, prijaznega in uslužnega moža, očeta in župljana. Naj počiva v miru! Vdovi ge. Fridi in otrokom izražamo krščansko sožalje.

Mladi Slovenci v Belgiji

Člani Zveze slovenske podeželske mladine iz Zgornje Savinjske doline so poleti za teden dni obiskali Limburg in Flandrijo. Povabila jih je Katoliška podeželska mladina na Flamskem, ki je pred letom dni bila njihov gost v Sloveniji. Njihova spremljevalca po Belgiji sta bila **dr. Franc Novak** in **g. Stani Revinšek**. Tovrstni prijateljski stiki se bodo še povečali.

P. C.

V ozadju je še vedno KGB

Katlijn Malfliet vodi novi Raziskovalni institut za evropsko politiko na kat. univerzi v Louvainu, kjer predava o pravnih in socialnih tranziciji v Vzhodni Evropi. V času Brežnjeva je v Moskvi študirala o problemih lastninske pravice

v Rusiji. Za flamski kat. tednik "Kerk en leven" je o ruski "tranziciji" iz komunističnega režima izjavila: "Tako imenovani nenadni padec komunizma je bil skrbno PRIPRAVLJEN in mojstrsko izveden s strani KGB (zloglasna ruska tajna policija). Načelo je bilo: "Odpovedati se moramo skoraj vsemu, ideologiji, diktaturi, DA OHRANIMO to, kar je najpomembnejše: OBLAST". Tudi Žirinovski je orodje KGB. Razdvaja. Odstranili ga bodo oni sami, ko bo prišel čas. S tem se bodo prikazali kot rešitelji."

Ali ni podobno tudi pri nas? KGB je pri nas UDBA, ki razdvaja in v ozadju igra prvo violino. Pomagajo ji razni "Žirinovski", ki bi jih narod, če bi imel kaj soli pod svojim skalpom, moral dobro poznati.

Zaradi naše nezrelosti ti pomagači UDBE razbijajo ENOTNOST demokratično mislečih ljudi.

Ali nismo obsodbe vredni revčki, ker dopuščamo, da se ljudje, ki imajo na vesti Teharje in Kočevski rog, še vedno poigravajo z nami?!

V resnici smo nedorasli in neodgovorni revčki!

Kaj tedaj?

Isti moramo vase!

Novi časi potrebujejo NOVE ljudi!

Potrebujemo može in žene, mladeniče in mladenke duha, treznega premisleka, srca, značaja in dejanj.

Kako priti do vsega tega?

Vzemi si čas za razmislek, to je vir moči!

Vzemi si čas za branje, to je začetek mladosti!

Vzemi si čas za molitev, ki je največja sila na svetu!

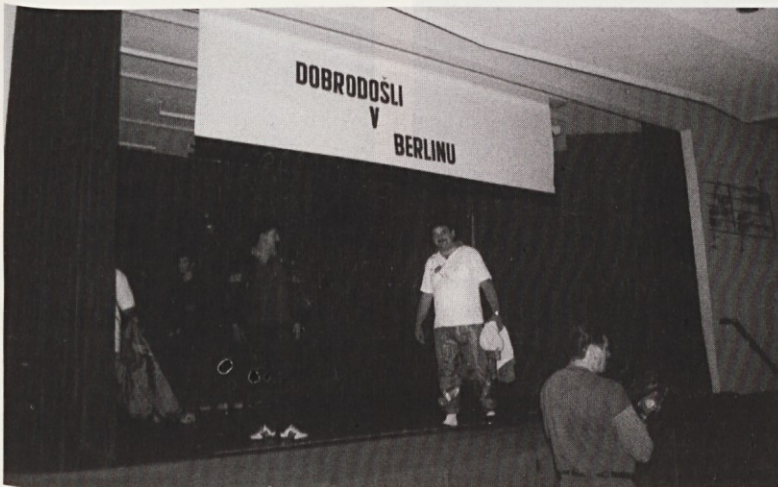
Na podlagi teh vrednot se bomo oblikovali v močne osebnosti, ki bodo sposobne zrelo in odgovorno ustvarjati svoj čas.

Vinko Žakelj

francija

V tem mesecu smo naveliko popravljali slovenski dom v Parizu in hišo v Méricourtu. Hvala Bogu, da gre

(Berlin) - Tudi takole smo v Berlinu pozdravili goste iz Prekmurja in Dolenjske.

zdaj delo h kraju in bo mnogo več časa za druge stvari na pastoralnem in duhovnem polju. Kljub temu pa naše pastoralno delo ni bilo zanemarjeno, kot nekateri mislijo in si s tem hladijo svojo vest, da jim ni treba spolniti krščanskih dolžnosti. Tu imam majhno pripombo glede besed kot na primer: "Molim lahko povsod, tudi v francoski cerkvah, saj je ista sveta maša!" Čudovite besede, če bi bile resnične, a na žalost imamo in slišimo pojasnila, da vse le ni tako in da se vse skupaj zanemarija. Cerkev ni svetna ustanova, ampak je vidno znamenje Boga med nami. Tam, kjer ni več zakramentalnega življenja, ni več prostora za vero in pravo krščansko življenje. Pri veri ne bi smelo biti preveč človeških želja, ki se vrinjajo med člane Cerkve, temveč bi moral vsak verovati v tako svetli luči, da ne bi drugim rušil temeljev vere in dobre volje. Moja lastna volja naj gre v ozadje in božja beseda naj se oznanjala vsem. To ni samo vprašanje vere, ampak se podobno dogaja glede šole in slovenskega jezika. Vsak ima iz svojega zornega kota prav, a vsem se dela velika škoda, ker so v ozadju mladi ljudje, rojeni v tujini, in nas gledajo iz svojega zornega kota. Preteklost naj nas uči, kaj je prav in kaj ni, a glejmo v prihodnost, kjer se v sedanosti kujejo pogledi in prepričanje za življenje. Če živimo ter z dobrimi deli in besedo oznanjamo, kaj je Bog, Cerkev in narod, bomo mlademu rodu dali najboljšo dediščino. Kot Slovenci bi morali dati mlajšim v tujini pravi pogled, kaj smo in kaj bodo oni, če ostanejo zvesti narodnim in verskim načelom. Velike osebnosti se bodo kovale v premočrtnih ljudeh in ne v muhah^oenodnevnih. Zakladnica naroda je v zgodovinskem okvirju in v ljubezni, ki jo negujemo v sebi. Francozi pravijo: "Narod se prizna, če ima svojo zgodovino skozi čase!" Zamislimo sem ob tem stavku, da se bomo bolje videli v zrcalu evropskih narodov in v lepoti vseh narodov sveta. Pustimo stare predsodke, da smo majhen narod in da v svetu ne moremo storiti ničesar lepega in velikega. Slovenci smo sposobni, da se pokažemo v drugačni luči, kot pa mislimo. Po-

glejmo samo naše misijonarje in videli bomo, da se da veliko narediti v svetu, če je v nas samih dobra volja. Bog je vedno navzoč v človeški vesti in delu, če je naše srce odprto za druge.

Na jugu Francije sem v tem mesecu obiskal več slovenskih družin, ki so v te kraje v glavnem prišle še pred drugo svetovno vojno. Skoraj vsi so s Primorskega. Ker jih je Italija preveč stiskala, so šli s trebuhom za kruhom. Bil sem tudi pri redovniških kongregacijah, kjer živijo in životarijo slovenske redovnice. Nekatere so mi dejale: "Že štiri leta čakamo, da bi postale slovenske državljanke, a na žalost do danes še nismo ničesar dobile, ker smo pač Primorke in smo šle v svet že pred vojno. Slovenski zakoni pa so narejeni po kopitu, ki so ga krojili kranjski gospodje. To pa je res sramota za slovenski narod, da nam ne da niti pravice, da bi se lahko pred drugimi sestrami pokazale kot Slovenke. To je bolečina, da te slovenski narod noče priznati, da mu pripadaš po krvi in mišljenju." Spet druga sestra je dodala: "Slovenka sem in bom ostala, tudi če ne bom imela slovenskega državljanstva! Nisem sama kriva, če sem se rodila pod staro Avstrijo, živila več let pod italijansko oblastjo, prišla v Francijo v deželo svobode, a zdaj po 80 letih čakam, da me bo Slovenija priznala kot svojega otroka. Primorci imamo pa res smolo, ker smo rojeni na takem kraju, kjer ne vemo, kam spadamo! Umrta pa bom s slovenskim srcem!" "V Sloveniji je mnogo tujih ljudi dobilo državljanstvo, ne da bi bili Slovenci", je spet dodala tretja. "In to je res!" Kot duhovnik za slovenske izseljence po Franciji in kot Primorec sem prisiljen dodati, da je že skrajni čas, da bi se naši vodilni ljudje doma malo bolj zanimali za naše ljudi in jim pomagali prav tam, kjer so najbolj občutljivi, da bi bili priznani kot del slovenskega naroda. Ni njihova krivda, če so bili zavrženi zaradi zgodovinskih razlik in pohlepa velikih narodov. Danes je Slovenija svobodna dežela in priznana kot pravna država, za to naj bo vsak Slovenec priznan kot otrok slovenske matere, in to ne glede, kje je bil, kje je zdaj in kje bo v prihodnje.

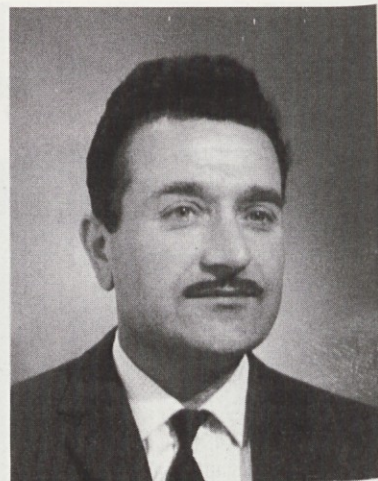
Zacelimo rane slovenskemu človeku s priznanjem: " Slovenec si, ker te je slovenska mati rodila, pestovala, vzgajala in ljubila!" Le tako bodo otožna srca spet zacvetela v lepih barvah slovenske zastave.

PARIZ

Novo veroučno in šolsko leto

Počitnice so bile že za nami in pred nami se je odpiralo novo šolsko in veroučno leto. 10. septembra je bilo pred vrati slovenskega doma v Châtillonu spet zelo živahno. Nekaj čez 30 mladih in otrok si tudi letos želi obiskovati šolo slovenskega jezika in poglobiti versko znanje pri verouku. Po kratkih pozdravih so se učenci odpravili v učilnice in se razdelili po skupinah. Najstarejše, ti se pripravljajo na maturo iz slovenščine, je prevzela **gospa Tončka Bernard**, ki jih je učila tudi preteklo leto. Gimnazijce prvega in drugega letnika je prevzela **gospodična Anja Kosjek**, za kar smo ji izredno hvaležni, prav tako gospodu veleposlaniku **dr. Andreju Capudru**, ki nam je to učno moč našel. Nižje razrede je prevzel **g. Martin Retelj**, za najmlajše pa bosta skrbeli **gospa Tončka Šimc** in **gospodična Clara Valant**. Verouk bodo vodili **gospodje Silvo Česnik** in **Martin Retelj** ter **sestri Rozalja** in **Katarina**. Vse starše

(Méricourt) - Pokojni Viktor Robavs

naprošamo, da redno vozijo mladino k pouku in povabijo še druge, ki se do zdaj za pouk materinega jezika in verouk niso zanimali. Danes, ko se Slovenija pripravlja na vstop v Evropo, bo znanje materinega jezika za našo mladino velika prednost, pa naj bo to na področju kulture, znanosti ali ekonomije. Torej, draga mladina, pogumno se učite slovenščino in začnite delati uspešno po vašem navdušenju in veselju.

Društvo Slovencev v Parizu vabi vse prijatelje dobre volje na **tradicionalno martinovanje**. Svetega Martina bomo dostojno zalili v soboto, 11. novembra, ob 20. uri, za veselo razpoloženje pa bo skrbel **celjski trio "Da dol'padeš"**. S seboj prinesite veliko dobre volje, za vse drugo bo poskrbljeno! (Op.: Ob 19. uri bo sveta maša v kapeli svete Terezije Deteta Jezusa! Pridite v lepem številu!)

Na povabilo Društva Slovencev v Parizu bo 2., 3. in 4. decembra med nami **dr. Peter Vencelj**, državni sekretar za Slovence po svetu. Že zdaj si rezervirajte te dneve, da se v čimvečjem številu zberemo in srečamo z njim ter se pogovorimo o naših skupnih težavah, delu, uspehih in neuspehih. Na to srečanje smo lepo povabljeni vsi Slovenci na območju Francije, in ne samo Parižani!

Janez Ložar

Smrt slovenske redovnice

14. septembra so bile v Parizu, v materni hiši Pomočnic vernih duš, pogrebne slovesnosti za sestro **Kristijano Kocijančič**. Rojena je bila aprila 1918 v Hrastovljah, v slovenski Istri. Leta 1938 je stopila k sestram Pomočnicam vernih duš, kjer je svojo krstno ime Urša zamenjala z redovnim imenom Kristijana. Noviciat je opravila leta 1939 v Versaillesu, pozneje pa delovala v raznih hišah svojega reda, nazadnje v redovni hiši v Reimsu. V začetku septembra jo je na cesti v Epinalu, kjer je bila za par dni na počitnicah, podrl avto. Od te nesreče se ni več opomogla. V ponižnosti je živela svoje vsakdanje redovniško življenje in vdano prenašala križe in težave svojega poklica. Nikdar pa ni pozabila svojega naroda in materinega jezika;

vse je vključila v službo Bogu in Cerkvi. Redovnice, med njimi njena rodna sestra Antonija, ki deluje v istem redu v Bergamu v Italiji, so z znanici in prijatelji reda napolnili cerkev na Rue St. Jean Baptiste de la Salle, kjer sta g. Čretnik in g. Retelj opravila pogrebno mašo in obrede. Večno vstajenje čaka v sestriški grobnici na Montparnassu.

Nace Čretnik

CHILLEURS AUX BOIS

1. oktobra smo imeli v župnijski cerkvi slovensko mašo. Med nami je bilo mnogo Francozov, ker ima tamkajšnji župnik 29 župnij. Somaševala sta g. prelat **Nace Čretnik** in župnik **g. Silvester Česnik**. G. Česnik je med pridigo (v obeh jezikih) poudaril razliko med revnim in bogatim človekom. Središčna ideja je bila: "Dajmo vsakemu človeku Božje in človeške vrednote. Bog nas po svoji ljubezni sili, da smo odprti za vsakega in mu damo vsaj prgišče krščanske dobrote." Po sveti maši smo šli v dvoranico, kjer smo se dolgo pogovarjali o stvareh, ki zadevajo nas vse. Tudi to slovensko krščansko občestvo se stara, saj mladih ljudi sploh ni bilo pri sveti maši, niti pri skupnem kosilu. Neka mati mi je dejala: "Gospod, po naši smrti ne bo več tako lepega srečanja med Slovenci, ker so se naši otroci popolnoma

prilagodili francoski miselnosti in veri."

MÉRICOURT

Na praznik Marijinega vnebovzetja sva z g. Vinkom obiskala bolnega **Viktorja Robausa**, ki je že več let zelo trpel zaradi raka. Ker je sam tako želel, sem mu v navzočnosti njegove žene, otrok in sestrične podelil zakrament za bolne in umirajoče. Od njega smo se poslovili samo en teden kasneje kot od njegovega sorodnika **Stanislava Jazbinška**. Pogrebno sv. mašo smo imeli v cerkvi svete Barbare v Méricourtu ob navzočnosti njegove žene, otrok in vnukov ter mnogo polskih, francoskih in slovenskih prijateljev. V polni cerkvi je med sv. mašo prepeval slovenski zbor pod vodstvom **g. Razložnika**. Gospod Viktor je bil po poklicu zidar, vedrega značaja in odprt za vse dobro. Pogrebno slovo s sv. mašo je vodil Silvester Česnik. Njegovi ženi, otrokom, vnukom in vsemu sorodstvu želimo globoko sožalje. Gospod, daj mu večni mir in pokoj!

Prvo nedeljo v septembru smo se Slovenci s severa dobili v kapeli sv. Barbare v Méricourtu k sveti maši. Zbralo se je precej, ker smo to nedeljo začeli verouk za naše otroke. **Gospod Vinko in gospa Milka** sta vse lepo pripravila in sporočila, kako in kaj

(Pariz) - Dimitri Komen je bil 4. junija letos v Chatillonu s krstom sprejet v občestvo slovenskih vernikov.

bomo delali to leto. Nekateri so želeli, da bi bila drugo leto v juniju birma za vse otroke, ki imajo več kot 12 let. "Upamo, da nam bo uspelo pripraviti otroke za sv. birmo in da jo bomo imeli birmo v slovenskem jeziku," je dodala ena oseba. V upanju je moč. Otrokom in katehistom želimo, da bi dobro delili in rastle v božji milosti in znanju slovenskega jezika!

Uredil Silvester Česnik

nemčija

BERLIN

Prekmurci navdušili berlinske Slovence

Konec avgusta je Slovenska katoliška misija iz Berlina gostila rojake iz domovine, kulturno - **umetniško društvo Franc Saleški Finžgar iz Žižkov v Prekmurju**.

V nepozabnih dneh bivanja v Berlinu se je že prvi večer, v petek, na sprejemu skupine predstavila folklorna skupina gostujočega društva - vodi jo **Irma Cigut**. Z izvedbo prekmurskih pesmi in plesov je naše zdomce navdušila. **Duet Ditka in Andreja** je nastopil iz izbranim petjem slovenskih pesmi in naši gostitelji so bili nad njunim petjem še posebej navdušeni. Ditka in Andreja sta sodelovali tudi pri maši v soboto v cerkvi sv. Elizabete in v nedeljo v cerkvi sv. Don Bosca. Maši je daroval **Martin Horvat**, berlinski župnik, ki ima največ zaslug za izvedbo srečanja.

V soboto zvečer se je dramska skupina iz domovine predstavila številnim zdomcem z ljudsko igro **A njega ni**, ki jo je po povesti Rudolfa Šaleharja za oder zrežiral domačin in predsednik kulturnega društva **Silvo Tibaut**.

Polna dvorana, prenekatera solza in vesel nasmeh med predstavo, ta je bila odlično odigrana, so bila najlepša darila gostom, ki so z nastopom v Berlinu proslavili že svoj deseti nastop v tej sezoni.

Srečanja z izseljenci se je udeležil tudi **Anton Törnär**, župan občine Črenšovci, zato je imela "odprava" iz Prekmurja dvojno poslanstvo: pred-

staviti občino Črenšovci, kamor spadajo tudi Žižki, in nastop članov kulturnoumetniškega društva in tega kraja. V razvedrilnem programu, v nedeljo popoldne, so se gostje udeležili tudi turnirja v malem nogometu in dosegli odlično 3. mesto. Zmagala je ekipa Log z Dolenjske, ki je prav tako bila gost slovenske župnije. Drugo mesto pa je zasedla ekipa športnega društva "Slovenija" iz Berlina.

Navdušeni nad domačnostjo, gostoljubnostjo in dobro pripravljenostjo gostovanja v Nemčiji smo se v večernih urah v nedeljo poslovili od naših gostiteljev. Iz srca izrečene dobre želje, zahvala, solze v očeh prenekaterga izseljenca in radost v naših srcih, ker nam je uspelo, da smo našim rojakom naredili vsaj nekaj dni bolj domačih, lepših, na trenutke kar prazničnih - to je bila najlepša zahvala, ki so nam jo lahko ponudili.

Žižki, idilična prekmurska vas, so te dni živeli z Berlinom in s tam živječimi rojaki. Ob tej priložnosti je izšel tudi bilten vasi Žižki, v katerem so predstavljeni Žižki, občina Črenšovci in pomembnejši dogodki v preteklosti, pa tudi delovanje kulturnoumetniškega društva in še posebej folklorne in dramske skupine. Vsaka berlinska slovenska družina je dobila v spomin priponko društva in bilten.

Nastopajoči smo bili še posebej presenečeni ob vrnitvi, saj nas je kljub dežju pričakalo veliko domačinov na posebej za nas pripravljenem sprejemu.

Silvo Tibaut

ERLANGEN

Slovenski mešani pevski zbor Jacobus Gallus iz Trsta na gostovanju po severni Bavarski

Ob koncu prvega tedna letošnjega "Meseca tujih sodržavljanov" (od 24. 9. do 29. 10. 1995) smo v Erlangenu blizu Neurnberga doživeli gotovo eno njegovih najbolj posrečenih manifestacij.

V cerkvi sv. Sebalda je 30. septembra gostoval slovenski mešani pevski zbor Jacobus Gallus iz multietničnega in multikulturnega mesta Trst ob severnem Jadranu. Zbor, deluje od

1991., od 1994 ga z velikim uspehom vodi zborovodja **Janko Ban**, želi nadaljevati tradicijo nekdanjega zbora, ki ga je vodil **Ubaldo Vrabec**. Po eni strani goji polifonsko glasbo od Gallusa do Mendelssohna, po drugi strani pa si prizadeva, čim bolj vrednotiti preteklo in sedanjo glasbeno kulturo v Trstu.

Tridesetim mladim pevkam in pevcem je uspelo z zlitostjo glasov in vsebini pesmi odgovarjajočim predvajanjem potegniti za seboj številno občinstvo, kar priča o resni in poglobljeni pripravljenosti.

Program je v prvem delu zaobjemal nabožne skladbe od Jacoba Gallusa iz druge polovice 16. stoletja prek Trubarja do Ivana Grbca, Ubalda Vrabca in Pavleta Merkuja, ki velja za najboljšega predstavnika sodobne slovenske glasbene kulture v Trstu, tako da so njegove pesmi bile že večkrat izbrane za obvezne kompozicije na raznih natečajih.

Spreminjajoča se razporeditev pevec in pevk v prostoru pri nekaterih pesmih in iz tega izhajajoči stereofonski efekti so še bolj priklenili pozornost občinstva.

Posebno barvno noto so celotnemu nastopu podelile še pristne tržaške slovenske narodne noše dveh pevk in enega pevca ter obeh napovedovalcev.

(Stuttgart) - 17. septembra sta srebrni zakonski jubilej obhajala Štefanija in Anton Jamnik. Sad njune ljubezni sta sin Andrej in hči Mihaela.

V drugem delu koncerta smo lahko prisluhnili posvetnim pesmim, pisanim na ljudsko temo, ki so v obdelavah Grbca, Ščekove, Kogoja, Merkuja in Vrabca bile deležne bogate kompozicijske oblike. Pri tem je prišla še bolj kot v prvem delu do izraza sposobnost zborovodje Janka Bana, da z zborom poda ne samo ves melos ljudske duše, ampak tudi umetniško večšino komponista.

Navzoči so se zahvalili za darilo, ki so ga bili s tem koncertom deležni, kot se je nekdo izrazil, s spontanim, intenzivnim ploskanjem.

Marsikdo je bil tako navdušen, da jim je še enkrat prisluhnil naslednje jutro pri nemško-slovenski maši v Sv. Ksikstu.

S tem svojim gostovanjem je zbor Jacobus Gallus potrdil, da je popolnoma zaslužno nosilec zlate plakete mesta Maribor, ki jo je dosegel na letošnjem tekmovanju Naša pesem.

Lahko bi ga tudi razglasili za nosilca plakete simpatije. Družine, pri katerih so pevke in pevci dva dni bili v gosteh, so bile nad njimi kot pevci in še bolj kot ljudmi brez izjeme navdušene. Naj bi jim bila tudi splošna slovenska javnost naklonjena in jih podpirala na njihovi nadaljnji poti!

Mirella Urdih

GRENZACH (Mannheim)

Če Bog da, da se ob letu osorej, na drugo soboto v septembru že četrtič snidemo Slovenci z južnega Badna, Basla in okolice, bomo že lahko rekli, da smo se rojaki iz Nemčije in Švice zbrali na tradicionalnem letnem srečanju v Grenzachu. To je mestece na skrajnem jugozahodnem delu Nemčije, tam, kjer se Švica z delčkom svojega ozemlja zajeda v Nemčijo. V tem kraju, za katerega lahko rečemo, da je še predmetje Basla (po treh kilometrih si namreč že v mestu), smo v soboto, devetega septembra, imeli tretje srečanje "Slovencev dveh dežel". Po maši v župnijski dvorani smo ugotovili, da je to pravzaprav srečanje treh dežel. Med nami je bilo namreč tudi nekaj rojakov iz bližnje Francije, ta se z zahodne strani dotika samega Basla. Ker je Basel na "stičiču treh

(München) - Poročila sta se Polde Rabzelj in Kristina Škrabl

dežel", se srečanj in bogoslužja v tem mestu udeležujejo tudi nekateri rojaki iz sosednjih nemških in francoskih krajev. Nekateri so s prijateljskimi pozdravi in stiski rok ter ob veselem pomenjkovanju začeli srečanje že skoraj uro pred napovedano mašo. Je pač tako, da bolj oddaljeni morajo vedno računati z zastoji na avtocesti. Somaševanje ob oltarju v tamkajšnji župnijski cerkvi je letos vodil gospod Jože Cimerman. Mnogi rojaki ga dobro poznajo, zato so se veselili ponovnega srečanja z njim, posebno tisti, ki ga že precej let niso videli. Med letoma 1970 in 1975 je vodil Slovensko misijo v Mannheimu, prevzel jo je za pokojnim dr. Frančkom Prijateljem. Gospod Jože je zdaj župnik v nekaj deset km oddaljeni župniji Säckingen - Wallbach. Njegova pridiga je vsakega, ki mu je pazljivo in z odprtim srcem prisluhnil, lahko globoko nagovorila. Kako moderno in našemu času primerno je zvenela daljša misel sv. Frančiška Saleškega, ki jo je navajal v pridigi. To je svetnik, ki ga v zadnjem času tudi sam odkrivam kot odličnega voditelja v duhovno življenje. Je že res, da so svetniki, ki so zakoreninjeni v Bogu, vedno moderni. Zato more tudi sveti škof iz Ženeve iz začetka 17. stoletja tako sodobno nagovoriti kristjana iz konca dvajsetega stoletja. Samo prisluhniti mu je treba, bolj z odprtim srcem za božjo besedo kot pa z ušesi.

Skupaj z gospodom Jožetom sva somaševala še p. Damijan Frlan, ki duhovno oskrbuje Slovence v severozahodni Švici, in "domači" slovenski župnik, ki biva v sicer precej oddaljenem Mannheimu.

Po maši smo se zbrali še v župnijski dvorani. Že ob vstopanju v dvorano je prijetno zadisalo po jedeh, ki so se pekle na žaru. Je že tako, da brez prave podlage še pijača prav ne tekne, naj bo z alkoholom ali brez njega. Posebno še, če niti prave vročine ni več. Ker pa so nekateri tudi za sladko, celo bolj kot za meso, je nekaj pridnih gospodinj že prej mislilo na to. Pa tudi muzikant je bil zraven oziroma kar dva, za tiste, ki težko ves čas sedijo pri mizi in se zaradi boljše prebave ali pa tudi iz čistega veselja do plesa radi zavrtijo.

Pričakujemo vas prihodnje leto na četrtem, tradicionalnem srečanju "treh dežel" v Grnzachu. Bo pa dobrodošel vsak, tudi če pride iz kake četrte dežele.

Posebna zahvala gospodu Mirku Rožmanu iz Grenzacha, ki je pobudnik in organizator teh srečanj - ter sodelavcem, ki so pomagali.

Bogdan Saksida

INGOLSTADT Sveta maša v naravi - Weissenburg

Vrnili smo se s počitnic in z dopu-

stov. Po koledarju je še poletje, nas pa iz dneva v dan spremlja žalostno, deževno in hladno vreme. Kljub temu smo se Slovenci iz Ingolstadta odločili, da se odpeljemo k našim rojakom v Weißenburg in se tam srečamo pri sv. maši in nato še pri pikniku.

Jutro je bilo pusto in megleno. Prvi smo se odpeljali z mešanimi občutki. Gozdna jasa nas je sprejela z izdatno roso in rahlo meglico. Bolj ko se je bližal čas za sveto mašo, več svetlobe in toplote so prepuščali čedalje redkejši oblaki. Med mašo je bilo prijetno in naša pesem se je razlegala do vseh robov jase in čez vrhove smrek. K temu je pripomogel tudi električni harmoni, ki smo ga pripeljali s seboj.

Slovesna in doživeta maša je hitro minila. Preselili smo se k mizam, kjer smo si najprej potešili žejo in potrebo po kofeinu. Pred nami je bilo še dolgo popoldne, ki smo si ga polepšali s pesmijo, igro, pogovorom. Da pa se nam ne bi grla preveč posušila in želodčki skrčili, so skrbele mnoge pridne roke vse tja do mraka. Ves popoldan so nam nagajale le ose, ki so jih obložene mize vabile, da si potešijo lakoto. Včasih so svoje ozemeljske pravice branile tudi s piki in tako ne-

katerim povzročile bolečine in težave.

Z mrakom smo se tudi mi odpravili na pot. Utrujenim od svežega zraka in igre, po čudovito preživetem pozno poletnem dnevu se je vožnja v mehkih sedežih prav prilagala.

Hvaležni smo za nova spoznanja in doživetja, za čudovito vreme, za prijetno družbo, za glasbo in petje, za to, da si četudi tako daleč od doma, lahko za nekaj uric pričaramo domače ozračje.

Bogdan Pavalec

MÜNCHEN

Naša fara se je med dopustom spet opomogla. Preživeti dnevi doma so dali nove moči, čeprav to ni bil čas brezdelja, ampak čas drugačnega dela. Že samo zavest, da so doma, je neprecenljiv vir novih moči. K temu je treba dodati še srečanje z domačimi in dobrimi prijatelji. Po maši, ta je zdaj spet ob 16.30, se kar ne moremo raziti, ker ima vsak toliko lepega povedati. Vedno bolj opažamo, da nam manjka prostora, koder bi se po maši lahko zbirali in malo dalj ostali skupaj.

Začeli smo tudi s sobotno šolo. Otroci ne pridejo najbolj radi, kar je

razumljivo, vendar ko so v šoli, so pridni in ni težav.

Na praznik Marijinega rojstva smo imeli mašo v naši župnijski kapeli. Čeprav ni zapovedan praznik, se nas je zbralo kar nekaj. Verjetno bi še marsikdo prišel, če ne bi tako daleč stanovali in bi ne imeli drugih obveznosti. Češčenje Matere božje je vedno dober znak, k sreči je med našimi verniki še živ.

Za izlet v Rothenburg ob der Tauber, 30. septembra, ni bil izbran primeren dan, saj sta se zanj zanimala le dva, prijavil pa se ni nobeden. Čisto razumljivo: naslednji torek je bil državni praznik in naši ljudje so šli domov. Kdaj bo mogoče izpeljati ta izlet, je še negotovo, čeprav bi ga radi.

Oznanila

Vsako nedeljo je naša maša ob 16.30 v cerkvi Svetega Duha na Talstr. blizu Marienplatz. Pol ure pred mašo je mogoče opraviti spoved.

Prvo nedeljo v mesecu molimo rožni venec ter molitve za mir v svetu in duhovne poklice. Pričakujemo več molilcev. Začetek je vsakokrat pol ure pred mašo.

V župnijski kapeli bomo od zdaj naprej imeli mašo **vsakokrat ob 18. uri**; prav tako tudi 1. novembra za praznik vseh svetih, ki je zapovedan praznik.

Po maši bodo molitve za rajne. V četrtek, 2. novembra, vernih duš dan. To ni zapovedan praznik, prav pa je, da molimo za duše, ki se še očiščujejo, če imamo to možnost.

V petek je prvi v mesecu in je posvečen češčenju Srca Jezusovega. Po maši bo molitvena ura. Vsi lepo vabljeni!

WALDKRAIBURG

Maše so prvo in tretjo nedeljo v farni cerkvi Kristusa Kralja. V novembru bodo 4. in 18. ob 18. uri. V decembru pa 2. in izjemoma četrto soboto, to je 23.

ROSENHEIM

Naše maše so drugo in četrto nedeljo v mesecu v kapucinski cerkvi ob pokopališču. V novembru bodo 12. in 26. ob 11.15, decembra pa 10. in 24.

SKUPNO OBHAJANJE PRVIH PETKOV IN SOBOT

Narodno tajništvo Apostolata molitve vabi vse, ki ste se odločili posvetiti obhajanje prvih petkov in sobot za blagoslov papeževega obiska v naši domovini, da se povežemo v DRUŽINI JEZUSOVEGA IN MARIJINEGA SRCA. Kdor želi o tem kaj več vedeti, naj se obrne na naslov tajništva AM.

ROŽNI VENEC TUDI ZA OTROKE

V mesecu oktobru želimo obnoviti molitev rožnega venca v osebнем, družinskem in občestvenem verskem življenju z namenom, da bi pripravili duhovno ozračje na papežev obisk v naši domovini. V molitev rožnega venca želimo vključiti tudi otroke. Otroci, zlasti mlajši, niso vsi takoj sposobni moliti rožnega venca. Zanje je Narodno tajništvo Apostolata molitve pripravilo **mali rožni venec FIAT**.

Mali rožni venec je sad molitve belgijskega kardinala Suenensa in njegovih sodelavcev. Sestavlja ga devet skrivnosti Jezusovega in Marijinega življenja. Skupaj z malim rožnim vencem je na razpolago knjižica, ki z besedo in slikami otroka uva-ja v molitev in spoznavanje skrivnosti Jezusovega in Marijinega življenja.

Mali rožni venec FIAT s knjižico lahko naročite pri Narodnem tajništvu AM.

Narodno tajništvo AM

*Gornji trg 18
61000 Ljubljana*

Poroka

V domači fari neveste, v Dobovi, sta sklenila zakonsko zvezo **Polde Rabzelj** in **Kristina Škrabl**. Poročni obred je na izrecno željo neveste opravil g. **Branko Rozman**, ki je bil petindvajset let župnik v Münchnu in pozna nevesto že od krsta. K tej slovesnosti so se zbrali ne le domači in sorodniki, ampak tudi veliko prijateljev iz mladinske skupine. Nevesta Kristina je bila ves čas aktivna v mladinski skupini, sodelovala pri mladinskem pevskem zboru in je priljubljena pri vseh, prav tako tudi ženin Polde s svojim umirjenim značajem, čeprav v skupini ni bil že dolgo. Mladima novoporočencema želimo vso srečo in božji blagoslov na skupni življenjski poti.

OBERHAUSEN

V našo kroniko preteklega meseca smo zapisali nekaj veselih dogodkov. Slovenci v Moersu in njegovi okolici so se pridružili **veselju mladoporočencev Borisa Gregla** in njegove **izvoljenke Gabi**. Poroka je bila v „naši“ cerkvi sv. Jožefa v Moersu. Novoporočencema so na praznični dan voščili pevci, naslednjo nedeljo ob mašnem srečanju pa še mnogi drugi in jima zaželeli vso srečo in božji blagoslov za skupno življenje. Čestitamo jima tudi v Naši luči.

Drugo poročno slovesnost smo obhajali v majhni vasici blizu Osna-brücka. Tam se je **poročila Mojca Blatnik** s svojim izvoljencem **Christianom**. Mojca je doma s Škofljice pri Ljubljani. S Christianom sta se spoznala na srečanju mladih v Taizeju na Francoskem. Poznanstvo se je razžarelo v tako močno ljubezen, da se je odločila za korak v zakon. Seveda so jo prišli spremit njeni najbližji. Za sorodnike, predvsem starše, ki so prišli na poročno slovesnost od doma, je bilo seveda to veselo in obenem žalostno. Ni lahko pustiti otroka tako daleč na tujem. Vendar so bili potolaženi, ko so videli njuno srečo, pa tudi dejstvo, da bo imela kljub oddaljenosti od doma nekaj možnosti, da se s svojim možem

vkluči v življenje sloveskih skupnosti. Tudi njima želimo blagoslova od zgoraj.

V Oberhausnu je bilo spet zelo lepo pripravljeno **srečanje domačinov in tujcev**. V katoliških misijonih razne narodnosti pripravijo točke kulturnega programa in ponudijo domače jedi. Tokrat je bilo spet zelo živo. Tudi slovenska udeležba je bila številna, slovenska stojnica pa posebej bogata. Skupina sodelavcev je sama pripravila kranjske klobase in zares okusno pecivo vseh vrst. Pri maši in potem na odru sta pela oba zbora iz Moersa.

Slovenski verniki obeh župnij v Severnem Porenju - Vestfaliji (Köln in Oberhausen) - pa smo se na prvo nedeljo v **oktobru udeležili romanja k Materi božji, Tolažnici žalostnih in Kevelaerju**. Marijina božja pot, ki leži prav blizu nizozemske meje, je že od leta 1958 romarski cilj tukaj živečih Slovencev. Posebnost letošnjega srečanja je bila maša v veliki baziliki. Bogoslužje je vodil essenski pomožni škof g. Franc Grave.

V homiliji je pokazal, da je res do-

bro poučen o razmerah v Sloveniji in da pozna tudi naše tukajšnje razmere. Primerjal je položaj Cerkve v Sloveniji s tem v Nemčiji in ugotavljal, da je toliko podobnih stvari, ki jih moramo kristjani sprejeti in prenesti v veri, da je sredi tega sveta na delu tudi božja previdnost in božja odrešujoča moč. Svet nas potrebuje verne, ne neverne. Govoril je tudi o odgovornosti kristjanov v javnosti. Bodril nas je, naj zvesto ohranjamo verske in kulturne vrednote svojega naroda, čeprav se je naše življene moralo prilagoditi in sprizniti z okolico. Govoril nam je tako, kot bi nas poznal v srce.

Po slovesni maši smo zapeli litanije v čast Materi božji, potem pa na trgu kljub dežju še nekaj lepih marijanskih in narodnih pesmi. Nemški in drugi romarji so se ustavljali in prišli temu ali onemu med nami povedat, kako lepe so te melodije, kako se v njih čuti pobožnost vernih src in vesele predanosti Bogu. Za vse romarje je to bil lep dan in bogat dogodek, ki ga dež skoraj ni motil.

STUTT GART:

V nedeljo, 17. septembra, smo imeli med slavljenici **srebrnoporočenca Antona in Štefanija Jamnik**. Leta 1969

(Švedska) - V Halmstadu smo krstili Robina Lipič.

sta se srečala, še kot fant in dekle, na neki slovenski prireditvi Oba sta bila iz okolice Ptuja. Po letu dni sta se odločila za skupno življenjsko pot. Leta 1974 sta se razveselila prvorojenca Andreja, 12 let pozneje pa sprejela še hčerko Mihaelo, ki zdaj pridno ministrica in sodeluje v slovenski župniji.

To nedeljo smo doživljali tudi v znamenju slovesa. Zakonca Mojca in ing. Feliks Tavčar, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa, Konference za Nemčijo, se vračata v domovino. V Stuttgartu se bo po tem odhodu marsikje pokazala praznina, po drugi strani pa se veselimo, ker bosta v domovini prav tako lahko prispevala dragocen kamenček v mozaiku življenja.

Med številnimi godovnjaki in drugimi slavljenji smo septembra nazdravili tudi katehistinji s. Mateji in organistu g. Damjanu Jejčiču.

Za mnoge bo ostalo nepozabno letošnje romanje v Einsideln. 24. septembra smo se pridružili Slovincem iz Švice in doživeli zelo lepo bogoslužje, ki ga je vodil nadškof dr. Franc Perko iz Beograda. Marsikdo je bil prvič v tej čudoviti Marijini cerkvi, ki je ob odmevu slovenskih pesmi in ob petih litanih postala „čisto naša“. Nazaj grede smo si ogledali še znamenite „Renske slapove“.

„Vse kar diha,
naj hvali Gospoda!“
Dežela ta v razkošju svojem:
s polji, rekami, gorami,
priča tvojih je moči
in očetovskih sledi.
Kdo v srcu ne bi molil:
Velike, ti, reči za nas si storil!

M. V. Greyerz

S temi mislimi, zapisanimi ob mogočem slapu reke Ren, smo občudovali božje stvariteljske moči. Ko smo strmeli v peneče se valove in poslušali bučanje vode, ki iz mirne reke postane tako strašna in se potem znova umiri, nam je postalo razumljivejše tudi naše življenje, saj postane ob raznih prelomih prav tako burno.

Ob 35-letnici slovenske župnije v Stuttgartu smo imeli v gosteh prvega tukajšnjega župnika, dr. Franca Felca. Obiskal je nekatere kraje in se srečal

z ljudmi, ki jih je v tistih letih spoznaval ter povezoval v župnijsko skupnost. Maševal je v Heilbronn, Oberstenfeldu, Esslingenu, Böblingenu in Stuttgartu. Vesel je bil, da se toliko rojakov zbira pri naših bogoslužjih. v čemer je videl tudi sadove svojega dela.

G. Felcu smo voščili za god in njegovih 78 let življenja, mu čestitali za 55 let duhovniške službe in zaželeli še veliko blagoslova pri njegovem delu (v Gorici). Razšli smo se v upanju, da se še kaj srečamo, v molitvi pa ostajamo vseskozi povezani.

Slovenske maše novembra in decembra:

STUTT GART: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 5., 12. in 19. nov. ter 3., 10., 17., 25. in 31. dec. ob 16.30. (Velika noč) in 30. aprila in 7.,

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1: 5. nov. in 3. dec. ob 10.00

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr. 12. nov. in 10. dec. ob 9.30

SCHORNDORF: Sv. Martin, Künkelinstr. 34: 19. nov. 17. dec. ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin, Langertstraße 116: 19. nov. in 17. dec. ob 11.00

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: SOBOTA: 25. nov. in 9. dec. ob 17.00

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrnrstr. 3, 26. nov. in 24. dec. ob 9.00 Gehrnrstr.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Hausserhaldenweg 38: 26. nov. in 24. ter 26. dec. ob 17. uri!

AVE MARIJA - Deggingen: 1. nov. ob 15. uri -ZAHVALNO ROMANJE

SOBOTNA ŠOLA: Stuttgart: 4. in 18. nov. ter 2. in 16. dec. ob 15. uri.

Böblingen: 5. nov. in 3. dec. ob 9. uri.

-SREČANJA ZA MLADE: 18. nov. (pečemo pice!) in 2. dec. (Miklavž) ob 18. uri. K petju, muziciranju... vabljeni vsak petek zvečer ob 18. ure dalje.

-TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA: začetni ob torkih, nadaljevalni ob sredo: obakrat od 19.30 do 21.00 v Slovenskem domu.

-TEČAJ ZA IGRANJE KITARE,

HARMONIKE, TROBENTE, EL. ORGEL.. ob petkih popoldne.

-PRAZNOVANJA: Z godovnjaki in drugimi slavljenji se bomo povesečili: v Böblingenu 5. nov. in 3. dec., v Stuttgartu pa 19. nov. in 17. dec. po maši.

Slovenska župnija in KD Slovenija-Stuttgart vabita v **soboto, 11. nov.** na **“MARTINOVANJE“**, ki bo v **Stuttgartu - Hedelfingen** (ob cesti B 10 - proti Esslingenu). Ob 16. uri bo sv. maša v cerkvi St. Christophorus -Salacher str. 33, Stuttgart Wangen. -Ob 17.30 začetek programa v dvorani Mehrzweckhalle, Hedelfingerstrasse-(poleg podjetja Schaut, parkirišča tudi pri trgovini Lidl).

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00

Karitas - Slovenska socialna služba: od ponedeljka do petka: od 9.00 -do 12.00: gospa Doroteja Oblak, tel.: 23 30 66.

Konzularni dnevi: Sophienstr. 25/II, Stuttgart: 9., 16. in 23. nov. ter 7., 14. in 21. dec. od 9.00 - 12.30 in od 13.00 do- 16.00. Tel.: 0711/ 640 10 31/32 ali Muenchen: 089/ 543 98 19.

nizozemska

V Kerkradeju je umrl **g. Franc Anderluh**, rojen 1906 v Šentvidu v Sloveniji. V svoji okolici je g. Anderluh bil spoštovan človek. 35 let je delal v rudniku. Po vojni je kot predsednik Jugoslovanskega društva organiziral in vodil skupinske obiske v Slovenijo. Njegovo društvo je kmalu zaspalo. Zadnja desetletja smo malo slišali o njem. Ne vemo, kako je sprejemal zgodovinske dogodke pred petimi leti v Sloveniji. Verjetno pozitivno. Vsekakor je bil pošten človek, dober delavec, navezan na svojo družino. Naj počiva v miru!

švedska

Švedska v svoji vsakdanjosti

Čas dopustov in počitnic je hitro minil. Ne samo za naše ljudi, ki so bili pohiteli iz Švedske v Slovenijo, ampak tudi za tiste, ki smo se z njimi srečali doma. Po napornem dopustu človek ugotavlja, da to največkrat ni čas oddiha, ampak čas garanja. Mnogi ljudje poleg naših sorodnikov in prijateljev želijo, da se zdomci z njimi srečamo in jim morda podarimo kakšno lepo in prijetno življenjsko izkušnjo.

Lepo, prijetno in koristno se je vračati v domovino. Obisk zdomcev in izseljenec pomeni za vse, ki so doma, srečevanje s tujo kulturo, jezikom in vero. Istočasno je priložnost za utrjevanje medsebojnih vezi in korenin. Kaj bi človek brez korenin. Kako bi mogel živeti v tujem prostoru, ne da bi bil poprej že globoko in dobro ukoreninjen v lastni zemlji: družini, Cerki in domovini. Obenem je globokega pomena za vsakogar, ki živi zunaj, da se vrača domov, med svoje, med tiste, ki jih je moral zaradi takšnih ali drugačnih razlogov zapustiti. Prva generacija izseljencev na Švedsko je zrasla še v Sloveniji. Druga pa je že močno zasidrana v švedski družbi. Zato je hvalevredno, če tudi druga generacija želi spoznati domovino svojih staršev, utrjuje znanje materinega jezika, da more tako boljše spoznati versko in kulturno dediščino svojih roditeljev in vzgojiteljev. Tako ljudje najdejo svojo pravo identiteto, se učijo spoštovati samega sebe in tisto, kar je njihovo, da bi mogli spoštovati tudi tisto, kar jim je darovano, oziroma za kar se morajo prizadevati v tujini. Utrjevati torej vezi z domom in domovino je velikega pomena na samo za tiste, ki so pred približno 30 leti zapustili Slovenijo in se podali v Skandinavijo za boljšim kosom kruha, ampak je to tudi nujno in koristno doživetje za drugo generacijo ter njeno naslednico. Kdor je porezal korenine, kdor se je ločil od slovenske skupnosti in cerkvenega občestva, ta se je izgubil in žal tudi propadel. Zato ni čudno, da je toliko naših ljudi duševno bolnih. Res je, da se mnogi niso v tujini znašli ali pa niso uspeli in tudi tamkajšnja družba

(Švedska) - Robert Karlin in Anna Charlotta Jönsson na poročni dan v Landskroni

jim ni znala ali ni hotela pomagati. Zastopniki domovine pa so se največkrat ukvarjali z vsemi drugimi rečmi, kot pa da bi pomagali tistim, zaradi katerih so bili na ambasadah ali veleposlaništvih. Razdeljenost in različni pogledi so žal ostali vse do današnjih dni. Bog ve, kdaj bomo prerasli vse t. i. otroške razprtije ter kdaj bo prišel čas lepega sožitja med našimi rojaki. Smo sposobni stopiti na pot resnične sprave (resnična sprava je dejanje treh), o kateri govori g. Otmar Črnilogar v zadnji številki Celovškega zvona. To pomeni, če se dva mislita spraviti, se morata nujno spraviti pred Bogom. Saj je Jezus Kristus s svojo smrtjo in vstajenjem dosegel prvo, osnovno spravo med vsem človeštvom in svojim Očetom. Vse, kar je manj, je lahko hvalevredno politično, humano in kulturno dejanje, vendar nepopolno. Z drugo besedo - manjka porok sprave. Šele ko bosta nasprotnika v imenu vsega naroda pokleknila pred Križanega in si podala roki in oba prosila za odpuščanje, šele takrat bom verjel, pravi g. Otmar Črnilogar, da slovenski narod spravo jemlje resno. Bog se torej ni hotel ustaviti pri spravi, hotel je več, kakor je tudi sam prvi več dal - ljubezen. Ni računjal le na spravo med očetom in sinom, hotel je naj spet zažari ljubezen, tako da bo lahko rekel "Oče naš"...

Kdor vse to resno jemlje, se zave, da bomo s slovensko narodno spravo, če bo do nje res prišlo, šele na pol poti, saj je od sprave do ljubezni treba še veliko prehoditi (povzete misli iz razprave g. Otmarja Črnilogarja z naslovom "Slovenska narodna sprava v luči Svetega pisma" CZ št. 48).

Zgornje misli podajam v premislek vsem bralkam in bralcem NL, vsem kristjanom in ljudem dobre volje. Količkrat se sam kot kristjan in duhovnik sprašujem, ali ima smisel povzročati zlo bližnjemu - sovraštvo v družini, sosesčini, vojne, ki uničujejo naravo in človeštvo, ko pa je naše bivanje na zemlji tako kratko, povrh pa bomo nekoč morali dati odgovor za svoje početje, še več, že za vsako hudo besedo se bo treba pred pravičnim Bogom zagovarjati. Če pa ob vsem tem pomislimo, da nas Bog ljubi, čeprav grešimo, potem se podajmo na pot v avanturo Božje ljubezni in ljubezni do Njegovega stvarstva, v katerem je krona sleherni človek!

Triglav - Manjša skupina Slovencev iz Švedske ter iz Slovenije se je 24. julija s slovenskim izseljenskim duhovnikom **g. Zvonetom Podvinskim** povzpela na Triglav. V ponedeljek, 24. julija, zgodaj jutraj se je skupina podala na pot od Aljaževega doma v Vratih. Čez

(nadaljevanje na strani 34)

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

• ZAPIŠI VELIKO ZAČETNICO, KJER JE POTREBNA:

Volk veliko žrelo je stopil v grad. Zagledal je piko nogavičko. Ta se ga je ustrašila, zato je smuknila za uro k sedmim palčkom, ki so se tresli od strahu kakor kosobrin, ko ga je zgrabil bedanec. Naenkrat pa je vstopil kekec. Zgrabil je veliko žrelo in ga vrgel v vodnjak pogoltnik.

• VSTAVI PRAVO BESEDO:

Če ne splezaš na tole drevo, nisi pravi Nekatero ženske imajo pa res pridkane (moški/možki) - Mačka se igra z volno, zvito v Pesnik Mile je pisal socialne pesmi. (klobčič/klopčič) - Pred izletniki se je razprostiral velik Bil je televizijske oddaje. (gozd/gost) - se neki potika? Kužek se je polulal v

(kot/kod) - Medved je podrl Njegova knjiga je trdega dela. (plod/plot)

• POIŠČI NAPAČNO ZAPISANE BESEDE IN JIH POPRAVI:

Policisti še niso ugotovili, gdo je vdrl v trgovino in gđaj se je to zgodilo. Cesta je bila gladka in spolska. Najslapše reši nalogo, kadar hiti. Natačna je kod malogdo. Redkogdo se ustavi ob poti in si oglega raspelo. Hodili smo po oski, strmi in od vode isprani stezi. Morali so ga otpe-ljati v bolnišnico. Ali imaš ispit za avto? Pri toliko rizbah je teško reči, katera je najboljša.

• BESEDAM MANJKA v ALI u. NAPIŠI GA:

Svečo je najprej ...pihnil, nato pa jo spet prižgal. Nega in ...zgoja otroka. Njihov ...zpon je trajal štiri ure. Ni se mogla ...se-

france prešeren memento mori

Dolgost življenja našega je kratka.
Kaj znancev je zasula že lopata!
odprte noč in dan so groba vrata;
al dneva ne pove nobena pratka.

Pred smrtjo ne obvarje koža gladka,
od nje nas ne odkupjo kupl zlata,
ne odpodl od nas življenja tata
veselja hrup, ne pevcev pesem sladka.

Naj zmisli, kdor slepoto ljubi sveta
in od veselja do veselja leta,
da smrtna žetev vsak dan bolj dozori.

Znabitl, da kdor zdaj vesel prepeva,
v mrtvaškem prtli nam pred koncem dneva
molče trobental bo: "Memento mori!"

sti. Ves truden se je malo ...le-gel. Koliko je 3 ...lomljeno s 4? Na sodišču je ...ložil zahtevo. Kaj te je tako ...jezilo? Janez je ...zkipljiv človek. Vsak dan ...staja ob šestih. Jeseni ...la-gamo sadje in zelenjavo. Letalo je ...zletelo z letališke steze. Usodi se ne da ...iti. Voznik je ...stavil avtobus. Janezu je konj ...šel.

• DOPIŠI ČRKO J, KJER JE POTREBNO:

trpljenje, pesnenje, drgnjenje, nagnjenje, zvonjenje, taborenje, pluča, škorni, smehljaj, bodljaj, pripetljaj, migljaj, sredni, nadalni, bližni, sosedni, predni, zadni, kral, kon, von, tjulen, Kran.

• PRAVILNO IZPIŠI NASELBINSKA IMENA:

gabrovica pri črnem kalu, gor-nji senik, ivančna gorica, log pod mangrtom, šinkov turn, pijava gorica, ratečevo brdo, iška vas, uršna sela, gornji grad, javorniški rovt, kamna gorica, doljenja nemška vas, sveti lovrenc na pohorju, rožni dol, doljenja trebuša, mali lipoglav, hrib pri rožnem dolu, dol-nji suhor pri metliki, sveti dani-jel nad šempasom, mala loka pri višnji gori, stari trg ob kol-pi.

• IZ NAVEDENIH BESEDNIH ZVEZ NAREDI PRILASTKE K SAMOSTALNIKOM:

Primer: poljudna znanost + re-vija - poljudnoznanstvena revija
brivski in frizerski + salon, lite-rarna zgodovina + učbenik, vzgojna in izobraževalna + us-tanova, telesna kultura + orga-nizacija, bela in rumena + ma-jica, Kamniške in Savinjske +

Alpe, Južna Amerika + država, kulturna politika + program, nemški in francoski + slovar, Sveto pismo + zgodbe, krščanska demokracija + stranka navadna in zabavna + pesem visoko pritličje + hiša slovenska + italijanska meja

REŠITVE:

• VELIKA ZAČETNICA:

Volk Veliko žrelo je stopil v grad. Zgledal je Piko Nogavičko. Ta se ga je ustrašila, zato je smuknila za uro k sedmim palčkom, ki so se tresli od strahu kakor Koso-brin, ko ga je zgrabil Bedanec. Naenkrat pa je vstopil Kekec. Zgrabil je Veliko žrelo in ga vrgel v vodnjak Pogoltnik.

• **PRAVA BESEDA:** Če ne splezaš na tole drevo, nisi pravi možki. Nekatere ženske imajo pa res pridkane možke. - Mačka se igra z volno, zvito v klobčič. Pesnik Mile Klopčič je pisal socialne pesmi. - Pred izletniki se je razprostiral velik gozd. Bil je gost televizijske oddaje. - Kod se neki potika? Kužek se je polulal v kot. - Medved je podrl plot. Njegova knjiga je plod trdega dela.

• POPRAVLJENE BESEDE:

Policisti še niso ugotovili, kdo je vdrl v trgovino in kdaj se je to zgodilo. Cesta je bila gladka in spolzka. Najslabše reši nalogo, kadar hiti. Natančna je kot malokdo. Redkokdo se ustavi ob poti in si ogleda razpelo. Hodili smo po ozki, strmi in od vode izprani stezi. Morali so ga odpeljati v bolnišnico. Ali imaš izpit za avto? Pri toliko risbah je težko reči, katera je najboljša.

• **MANJKAJOČA u ALI v:** Svečo je najprej upihnil, nato pa jo

spet prižgal. Nega in vzgoja otroka. Njihov vzpon je trajal štiri ure. Ni se mogla usesti. Ves truden se je malo ulegel. Koliko je 3 ulomljeno s 4? Na sodišču je vložil zahtevo. Kaj te je tako ujezilo? Janez je vzkipljiv človek. Vsak dan vstaja ob šestih. Jeseni vlagamo sadje in zelenjavo. Letalo je vzletelo z letališke steze. Usodi se ne da uiti. Voznik je ustavil avtobus. Janezu je konj ušel.

• **ČRKA j:** trpljenje, pesnjenje, drgnjenje, nagnjenje, zvonjenje, taborjenje, pljuča, škornji, smehljaj, bodljaj, pripetljaj, migljaj, srednji, nadaljnji, bližnji, sosednji, prednji, zadnji, kralj, konj, vonj, tjuhlenj, Kranj.

• **NASELBINSKA IMENA:** Gaborovica pri Črnem Kalu, Gornji Senik, Ivančna Gorica, Log pod Mangrtom, Šinkov Turn, Pijava Gorica, Ratečevo Brdo, Iška vas, Uršna sela, Gornji Grad, Javorniški Rovt, Kamna Gorica, Dolenja Nemška vas, Sveti Lovrenc na Pohorju, Rožni Dol, Dolenja Trebuša, Mali Lipoglav, Hrib pri Rožnem Dolu, Dolnji Suhor pri Metliki, Sveti Danijel nad Šempasom, Mala Loka pri Višnji Gori, Stari trg ob Kolpi.

• ZLOŽENI PRILASTKI IZ

BESEDNIH ZVEZ: brivsko-frizerski salon, literarnozgodovinski učbenik, vzgojno-izobraževalna ustanova, telesnokulturna organizacija, belo-rumena majica, Kamniško-Savinjske Alpe, Južnoameriška država, kulturnopolitični program, nemško-francoski slovar, Svetopisemske zgodbe, krščanskodemokratska stranka, narodnozabavna pesem, visokopritlična hiša, slovensko-italijanska meja.

Pripravil Milan Kobal

izražajmo se lepo

GREŠITI - Glagol pomeni delati grehe: Kdor ne spoštuje svojih staršev, greši proti četrti božji zapovedi. Pojdi in ne greši več. Grešil je nad svojo materjo.

Pod vplivom sh pa naši košarkarji "veliko grešijo", namesto da bi po slovensko rekli, da delajo napake. Tisti, ki so jemali veliko kreditov, niso "grešili", ampak so delali narobe.

GRADIVO - je skupno ime kakor znanje, ravnanje, orodje ipd. Zato le v izjemnih primerih potrebuje množino, sicer nam zadosti pove v ednini. Poslanci ne dobivajo "kupov gradiv", temveč kupe gradiva, saj je to skupno ime za vso množino svežnjev in sešitkov. Pridobil si je široko znanje, govori tri jezike, doktoriral je na medicinski fakulteti in je prav več pisatelj.

GRUPA, GRUPNO - slovensko: SKUPINA, SKUPINSKI. To napako delajo zlasti razni strokovnjaki, ki se jim zdi, da je za izražanje strokovnih pojmov primeren samo kak tuj izraz. Iskali so darovalca s krvno skupino B, Rh pozitivna. Če prvo skupino ljudi primerjamo z drugo, opazimo, da je druga skupina bolj povezana. Psihologi razvrščajo ljudi po skupinah. Našo skupino je vodil Vinko Kobal.

prag so prispeli do studenca, ki je bil vsem še kako dobrodošel. Po krajšem počitku in malici iz nahrbtnika je skupina nadaljevala pot proti Staničevi koči. Vmes so si ogledovali in skrbno fotografirali kozoroga in čudovito planinsko cvetje, ki je bilo v tistem času najbolj razkošno razcveteno. Pri Staničevi koči je sledil daljši postanek. Planinski vrhovi so zasijali iz megle, ki nas je spremljala še Čez prag. Ljubite-lja slovenskih planin, Šved **g. Lars Nilsson** in žena **Karolina**, Slovenka, ter **g. Marjan Brezočnik** in **g. Avgust Rakovnik** so skrbno vsrkavali lepote slovenskih planin. G. Marjan in g. Avgust sta bila vodnika in pomagala pri vzponu in spustu. Ko si je skupina od-dahnila, je sledil vzpon na Rž. Čez nekaj časa se je pokazala Kredarica, nad katero je bliščal očak Triglav. Skupni posnetek pred najvišje ležečo kapelico v slovenskih planinah, krajši počitek in nabiranje novih moči v planinskem domu na Kredarici, vse to je pripomoglo, da se je skupina opogumila še isti dan osvojiti vrh Triglava. Nagrada je vse skupaj čakala na vrhu, saj je bil razgled čudovit in sonce pri-jetno toplo. Veselje in čudenje nad lepoto vrhov je bilo razbrati v srcih in na obrazih vseh. Posebej so se tega raz-veselili tisti, ki so bili prvič na Triglavu, in to ob 100. obletnici postavitve stolpa, ki je simbol zmage slovenskega duhovnika g. Jakoba Aljaža v boju za prevlado Nemcev v tem delu Slovenije oziroma v kraljestvu Zlatoroga. Za sklep tega velikega dogodka je med sv. maša v kapelici zadonela slovenska cerkvena pesem, zunaj nje pa tu-di narodna - Oj Triglav, moj dom... Pred počitkom je sledilo še pisanje kartic s pozdravi z vzpona na Triglav in pogovor s prijetnim upravnikom ko-če na Kredarici, ki nam je potožil, da nekateri novinarji časopisov in radia naredijo veliko škodo, ker poročajo o zasedenosti doma. In res ni bilo tisti ponedeljkov večer v koči več kot 30 planincev in planink. Se pozna, da ne-kateri novinarji še vedno uporabljajo stare metode - samo da se nekaj piše ali poroča, pa je res ali ne.

Op. - za novinarja naše Slovenije so

Brežice na Dolenjskem in avtobusna postaja je nova - Moj Bog, kakšen zemljepis in kolikor vem je avtobusna postaja stara že kar nekaj let, saj je bila narejena že pred osamosvojitvijo Slovenije. Še hujša je novica, žal se g. Zvone ne spominja, ali jo je prebral v Družini ali v Slovincu, da je neka žena noseča že 12 mesecev. Uboga ma-ma in dete, ki mu ni bilo dano že ven-dar enkrat zagledati luči sveta. Vse to seveda govori o površnosti ali pa o neizobraženosti tistega, ki poroča in o škodi, ki jo takšno poročanje naredi.

Prijetni počitek je vsem planincem vlil novih moči za spust v dolino Vrat. Skupina, ki je šla po isti poti nazaj, se je ustavila pri studencu, kjer je med planinskimi vrhovi spet zadonela slovenska pesem. Tako veselo in od srca, da so jo poljski planinci že od da-leč slišali in prosili, naj se zapoje še kakšna lepa in vesela pesem. Ob takšnem razpoloženju je čas hitro minil. Ob 13. uri je bil del skupine že pri Aljaževem domu. Po počitku je sledila vožnja do slapa Peričnik. Nato je pot del planincev vodila na Brezje, kjer je g. Zvone daroval zahvalno sv. mašo za tako lepo srečanje in doživetje. Sledili so pozdravi in slovo od starej-šega brata Ivana in njegovega brata Jureta, ki sta se odpeljala proti Breži-cam, drugi pa proti Lovrencu na Po-horju. Seveda je bilo treba vmes po-stati na domu g. Marjana Brezočnika, kjer je del skupine voščil ženi Anici za god. Pot v planine se je tako končala pri Sv. Lovrencu na Pohorju.

Vse bralke in bralce NL lepo poz-dravlja

vaš Zvone Podvinski

švica

SOLOTHURNSKO OBMOČJE Priprava na romanje v Einsiedeln

V septembru je bilo pred nami že 27. slovensko romanje v Einsiedeln. Kot že vrsto let smo tudi letos imeli za romanje 3-tedensko duhovno pripravo. Vsak večer smo po ustaljenem tedenskem spo-redu imeli mašo s kratkim razmišljanjem iz papeževga pisma ženskam - ob 4. konferenci o ženski septembra v Pekin-

gu. Papež Janez Pavel II. v svojem pismu - ob močnem zavzemanju za pravice žensk in priznavanju dosedanjih njihovih zaslug na raznovrstnih področjih v javnem življenju - govori tudi o Mariji in jo predstavlja predvsem kot vzvišen vzor vsake žene (t. 11), najvišji izraz "genija žene" ter "dar tudi za sinove in hčere vsakega človeškega rodu" (t. 10). Marija je namreč, po papeževih besedah, "v poslušnosti Božji besedi sprejela svojo prednostno, toda zahtevno poklicanost poro-čene žene in matere nazareške družine. Ko je sprejela službo Boga, je hkrati stopila tudi v službo ljudi, to je v službo ljubezni" (t. 10). Na koncu maše smo zmolili še desetko rožnega venca in molitev za blagoslovljen papežev obisk v Sloveniji prihodnje leto.

V soboto, 23. septembra (na večer pred romanjem) smo z mašo v župnijski cerkvi sv. Antona v Baslu sklenili pripravo, namenjeno švicarskim in slovenskim vernikom. Vodil jo je beograjski nadškof in metropolit **dr. Franc Perko** ob somaševa-nju domačega župnika **g. Christoph Sterkmana, p. Metoda Benedika** (nadškofovega spremljevalca in provinciallovega zastopnika) in **p. Damijana**. Med bogoslužjem je prepeval mešani pevski zbor iz Majšperka, ki je po maši postregel s kratkim koncertom. Glavni namen obiska gostov iz Slovenije je seveda bilo romanje v Einsiedeln.

Iz cerkve smo se preselili v župnijsko dvorano, kjer so nam pridne kuharske in gospodinjske roke naših rojakov iz okoli-ce Basla pripravile izvrstno večerjo, pevski zbor pa nam je rad in v veselje vseh zapel še nekaj pesmi. - Pristrčna hvala in Bog povmi vsem sodelujočim in dobrotnikom!

"Vesela trgateg" v Bernu

Z oktobrom pride čas, ko vinogradniki začno ogledovati, kdaj bo grozdje zrelo za trgateg. Da bi to ne šlo neopazno mimo, smo si v Bernu omislili skromno za-bavo pod imenom "vesela trgateg". Na nedeljo, 1. oktobra, smo v kriпти cerkve brata Klause imeli ob 15. uri mašo, pri ka-teri je zaradi povečanega števila udele-žencev in zaradi izredno akustične kripte prišlo petje še posebej do izraza.

Po maši smo v cerkveni dvorani bili hitro postreženi z dobro večerjo. **Ivan** je namreč spekel prašička, **Martin** je poskrbel

(Švedska) Sestre Perko so nastopale na TV 4 v oddaji Sikta mot Stjärnorna.

za pijačo, nekaj gospodinj pa je pripravilo pecivo. Brez godbe taka reč seveda ne gre, zato sta iz svojih glasbil izvajala poskočne melodije kitarist **Evgen Feldin** in harmonikar **Zlatko**, zraven pa smo dodali še nekaj domačega petja. Ja, kaj se hoče. Tudi to je delček slovenske dediščine.

Poroka

V soboto, 16. septembra 1995, sta si z zakramentom sv. zakona obljubila trajno zvestobo **Maja Kraner** in **Jörg Friker**. Po aperitivu in nekaj vmesnih slovenskih ženitovanjskih običajih na domu nevestinih staršev v Aarburgu je ob 13.30 bila v župnijski cerkvi v Gretzenbachu poroka med čudovito pripravljeno mašo. Župnijski upravitelj **g. Ernst Knorr-Schmidlin** je s svojo tehtno besedo dal celotnemu bogoslužju bogato vsebino, mladinski zbor kantonalne šole iz Oltna je s polnim zanosom prepeval mašne dele v ameriškem ritmičnem slogu, kvartet "Kranjci" je novoporočencema namenil pozdravno in obhajilno pesem, p. Damijan pa je imel mašo in poročni obred (v nemškem in deloma v slovenskem jeziku). Slovenski značaj so poročnemu slavlju dajale zlasti narodne noše. Ženinovi osebni in poklicni prijatelji so po prihodu iz cerkve naložili "novoporočenemu" možu nekaj gasilskega in mehničnega dela, nato pa smo se, še enkrat postreženi z aperitivom, odpeljali na svatbeno večerjo v restavracijo

"Ptičjega petja" (Vogelsang) blizu Sem-paškega jezera.

Isti dan samo pol ure kasneje sta se v Grenchnu poročila **Jolanda Hatunšek** in **Jörg Schwab**. Poročno slavje (s slovenskimi in švicarskimi sestavinami) je potekalo zelo podobno, gostijo pa sta novoporočenca s svati imela v hotelu na Weissensteinu.

Novoporočencem naj veljajo naša iskrena voščila z željo, naj jih dobri Bog obdari z dolgim in srečnim življenjem v družinskem krogu in v zvestem izpolnjevanju poročne obljube.

Jan

ZÜRICH

Slovenska pot duše v Švici

Četrta septembrska nedelja je spet - to pot že sedemindvajsetič - zabila stotine Slovencev iz Švice in kneževine Liechtenstein, da so se množično podali v največje Marijino božjepotno središče v Švici - k Naši ljubi Gospe einsidelnski. Pridružili so se jim tudi rojaki iz Avstrije, Nemčije in matične domovine.

Letos je slovensko romanje vodil beograjski nadškof in metropolit **dr. Franc Perko**. Sodeloval je mešani pevski zbor župnije sv. Miklavža iz Majšperka pri Ptujju. Pri romarski maši je bilo tudi birmovanje. S

petimi litanijami pred milostnim oltarjem in obnovitvijo posvetitve Materi božji je bil romarski del sklenjen.

Popoldan je minil v druženju pod streho Dorfzentrums, kjer je že omenjeni pevski zbor priredil uspeli koncert. Naslovil ga je S PESMIJO SKOZI CERKVENO LETO ter dodal še nekaj narodnometnih in domoljubnih pesmi. "Storili smo vse, kar je v naši moči, da bo srečanje z našimi rojaki sproščeno, veselo. Da bo plamenček vere v srcih naših rojakov svetlejši, da bo ljubezen do domovine močnejša, da bomo s ponosom rekli, Slovenec sem..." so zapisali v svojem pismu.

Družno so navzoči nazdravili **gospe Angeli Wachter-Jekovec** ob njeni 80-letnici. Teta Angela - kot jo vsi kličejo - že desetletja vodi Hotel Post v Schaanu in velja za legendo slovenske gostoljubnosti ter neomajne zavezanosti slovenstvu, čeprav že od leta 1983 živi v kneževini Liechtenstein. Še več, pri njej so našli streho tudi begunci, ki jih je vojna vihra na Balkanu pregnala z njihovih ognjišč. Eden izmed njih mi je rekel, da zanje Angela ni samo teta, ampak tudi mati in oče in brat in sestra.

Slovenska pot duše

Prostovoljni prispevek, ki smo ga pobirali po dvorani, smo namenili kot pomoč pri zidavi nove cerkve sv. Leopolda na Ptujju.

V romarskem pismu, poslanem na 1.702 naslova, so bili naslovniki vabljeni "na pot duše". Kajti toliko tega je leglo nanjo. Morda več hudega kot dobrega. Zato moram na pot - vsaj enkrat na leto. K Njej, Materi svoji. Da ji potožim, odložim breme, ki nas teži, se ji zahvalim. Ji priporočim sebe in svoje. Te, s katerimi stopam po zemeljski poti, in one, ki nam jih je smrt odtegnila... Stopiva skupaj na pot duše, zapisana življenju. Prišel je čas duše..."

Einsiedeln 1995 je minil. Naslednje jutro nas je prebudilo v vsakdanje življenje. Življenje tujcev v najbogatejši deželi na svetu. Milijon dvesto tisoč nas je - tujcev. Od tega več kot četrt milijona iz bivše Jugoslavije. Jugos. To ime nas tlači vse v isti balkanski kotel. Kotel, ki se ga drži vse prej kot dober sloves.

In je jutro in bo dan. In ob letu osorej - bo Einsiedeln 1996. Prišel bo čas duše...

p. Robert Podgoršek

oglasi

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. – HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,-. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1,

80336 München 2, BRD.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesejma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in faks 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silviija in Tine Bibič.

• Prodaj visokopritlično hišo 9 x 10 m z 48 arov zemlje za 75.000 DM, 5 km od Gornje Radgone in 1 km od glavne ceste Maribor - Plitvički Vrh 33. Informacije po telefonu: Franc Krevh, 089-3202532, München

• V Spodnjem Dupleku prodaj novo visokopritlično hišo, prostorna za dve stanovanji, z vrtom. Cena 170.000 DEM. Informacije v Mariboru na naslovu: Vehor Trade, tel.:062 222 376 ali v Münchu tel.: 089 167 9834

• Dve novi hiši na obrobju mesta Laško naprodaj. Parcela na sončni legi s čudovito panoramo. Informacije po telefonu 06004 28 06 (Nemčija)

• SATELITSKE ANTENE V SLOVENIJI Za vašo hišo v Sloveniji vam ponujamo kompletni evropski satelitski program. Strokovna izvedba - izvajamo tudi vse skupinske sisteme. Cena antene od 27.800 SIT navzgor. Zglasite se lahko na

B-SAT, d.o.o., Telekomunikacije, Plorjanska 1, 68290 Sevnica, Slovenija, tel.: 0608 82 792 ali na Satelliten Antennen Im - Export - Bertole I. Röntgen Str. 25, 35463 Fernwald Deutschland, *tel.: 06404 2643.

• 10 km iz središča MARIBORA proti ŠENTILJU (Spodnja Kungota) prodaj 10 let staro visokopritlično hišo z blizu 130 m² stanovanjske površine. Stoji ob potoku in gozdu na parceli 1.000 m² z zelo lepo urejenim sadnim in okrasnim vrtom in vsemi komunalnimi priključki - možnost ureditve mansarde z min. stroški. Tel. 062 656 542, 0609 611 666.

• Prodaj 2-stanovanjsko hišo v centru Prebolda, s pripadajočim zemljiščem 3m2. Stanovanjski objekt je dvonadstropen (P+2) s tlorisno površino 49,09 m2, skupna površina je 122,70 m2. Tel.: 063-701-809 (Ločica 50a, Polzela, Slo).

• Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik, Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovenščine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, Säckinger Str. 2, D - 79540 Lörrach.

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan**

preberite!

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

- Nič več nisi tako pozoren kot pred poroko.

- Ali si že kdaj videla, da kdo teče za vlakom, v katerem sedi?

☺

- Možak na pločniku čez cesto strašno smrči.

- Kako pa veš?

- Skupaj delava v pisarni.

☺

Študent piše domov:

- Pošljite mi, prosim, svežo brisačo. Zavijte jo tako, da ne bo mastna od klobas in šunke.

☺

Po petih letih spuščajo zapornika iz zapora:

- Imate za prihodnost kakšne načrte?

- Imam. Dve banki in eno pošto.

☺

Kaj ti je rekla sinoči žena, ko si se tako pozno primajal iz gostilne?

- Ali imaš dve uri časa?

- Nimam...

- Torej ti tega ne morem povedati.

☺

Koren zaliva rože na balkonu, soseda se čudi:

- Sosed, saj sploh nimate vo-

de v kanglici!

- Ne potrebujem, rože so umetne...

☺

- Kakšna je razlika med klepetom in opravljanjem?

- Ne vem.

- Če se srečajo tri ženske, je klepet, ko ena odide, je opravljanje.

☺

- Obtoženi Tone, vi ste torej sosedu ukradli trobento, čeprav ne znate na njo igrati.

- Pa on tudi ne, gospod sodnik!

☺

Ženin nevesti:

- Primerjal sem izdatke za poroko z vrednostjo poročnih daril...

- No, in?

- Ugotovil sem, da sem te vzlet iz ljubezni.

☺

- Imaš nov klobuk?

- Kje pa, dvakrat je bil predelan, trikrat na čiščenju in nekajkrat zamenjan v gostilni.

☺

- Zakaj pa sem morala držati jezik deset minut ven, ko pa me še pogledali niste?

- Zato, da sem lahko v miru

- Nič ne pomaga, učiti se bo treba, če ni še za poslanca ne boš!

napisal recept.

☺

- Pri nas imamo pa majhnega otroka!

- Je deček ali deklica, Gorazd?

- Deklica bo. Sem videl, da so jo pudrali.

☺

- Mihec, ali imaš kaj račun-ske naloge?

- Ne.

- Imaš kakšno drugo nalogo?

- Nimam.

- Škoda, reče očka in gre pomivat posodo.

☺

- Kaj ste danes delali pri kemiji?

- Eksplozivno zmes.

- In kaj boste delali jutri v šoli?

- V kakšni šoli?

☺

- Ne, za vaju ni več prostora, bosta pač izumrla!

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road**, tel. + faks 0171 - 735 - 6655, *Stanislav Cikaneč***AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11**, tel. 1-544 2575, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3**, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1**, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6**, tel. 05522 - 73100 34850, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution**, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche**, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon**, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre**, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE, 17, rue de Sospel**, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrapčanska 114, Andrej Urbančič, CM**, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884**, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO: msgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia**, tel. 481 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38**, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29**, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121**, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70**, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM, A 4, 2**, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81**, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64**, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17**, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c**, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM, Olgastraße 137**, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj *dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10**, tel. 089 - 22 19 41, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14**, tel. + faks *46 (0)31 711 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466**, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18**, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan*